časopis gréckokatolíckej cirkvi · 37. ročník · 13. číslo · 19.06.2005 · 15Sk/Kč

slovo

Svetlo z východu pre nás

Pánovi novokňazi - Prešovská eparchia

Eucharistia a bl. Pavol Peter Gojdič

Srdce Ježišovo, radosť môjho srdca ...

ÚVODNÍK

ICLic. Jozef Zorvan bardejovský protopresbyter

Prednedávnom ma zaujal úryvok z jedného ľúbostného listu, ktorý písal istý chlapec svojmu dievčaťu. Okrem iného v ňom boli i takéto silné slová: „Drahá, kvôli Tebe by som vystúpil na najvyššie vrchy i zostúpil do najhlbších roklín, kvôli Tebe by som preplával najväčšie oceány i prešiel všetky kontinenty atď. …tak prídem v sobotu, ak nebude pršať."

Často to aj v našom živote vyzerá podobne. Máme veľké ideály, ale keď prídu problémy a prekážky, opúšťajú nás sily aj chuť. Chcel by som v tomto úvodníku vyjadriť svoj obdiv nad dielom, ktoré Boh vykonal v živote svätého apoštola Pavla a na jeho živote ukázať cestu, ktorou máme prejsť aj my. O prekážkach v jeho živote i o jeho vytrvalosti čítame:

V námahách, častejšie vo väzeniach, v nesmierne mnohých ranách, veľa ráz v nebezpečenstve smrti. Od Židov som päť ráz dostal štyridsať bez jednej, tri razy ma bičovali, raz kameňovali, trikrát som stroskotal na lodi, noc a deň som bol na morských hlbinách; často na cestách, v nebezpečenstvách na riekach, v nebezpečenstvách od zbojníkov, v nebezpečenstvách od vlastného rodu, v nebezpečenstvách od pohanov, v nebezpečenstvách v meste, v nebezpečenstvách na púšti, v nebezpečenstvách na mori, v nebezpečenstvách medzi falošnými bratmi; v námahe a lopote, často v bdení, o hlade a smäde, veľa ráz v pôstoch, v zime a nahote. A okrem toho na mňa deň čo deň dolieha starosť o všetky cirkvi. Veď kto je slabý, aby som nebol slabý aj ja? Kto je vystavený pohoršeniu, aby to aj mňa nepálilo?(2 Kor 11, 23-29).

Je možné, aby bol človek taký statočný, vytrvalý a v službe Bohu i blížnym dokázal prekonávať toľko prekážok?

Ak túžime po takejto vytrvalosti, musíme najprv prekonať jednu najväčšiu prekážku. Chceli by sme plniť Božiu vôľu a žiť pre neho i pre blížnych. Bolo by to pekné, keby sme sa vedeli obetovať, byť dobrými manželmi, starostlivými rodičmi, poctivými občanmi i horlivými kresťanmi. Vieme, čo by sme mali robiť, a to aj chceme, ale keď to máme uskutočniť, neurobíme to. Snažíme sa, ale čím viac sa snažíme, tým viac vidíme, že sa to nedarí. Poznáte to? Čo vtedy robíte? Možno z toho obviníte iných, možno sa ospravedlňujete a hovoríte: „V tomto svete, s týmito ľuďmi sa to nedá." Problém však nie je vo svete ani v ľuďoch.

Prvou, najväčšou prekážkou sme my sami. Každý pravý kresťan, ktorý počúva Božie slovo a chce plniť jeho vôľu, spozná tento stav, o ktorom píše svätý Pavol v Liste Rimanom.

„Vieme, že zákon je duchovný, ale ja som telesný, zapredaný hriechu. Ani nechápem, čo robím, lebo nerobím to, čo chcem, ale robím to, čo nenávidím. No ak robím to, čo nechcem, priznávam zákonu, že je dobrý. Potom to však už nerobím ja, ale hriech, ktorý vo mne sídli. Viem totiž, že vo mne, to jest v mojom tele, nesídli dobro; lebo chcieť dobro, to mi je blízko, ale robiť dobro nie. Veď nerobím dobro, ktoré chcem, ale robím zlo, ktoré nechcem. No ak robím to, čo nechcem, už to nerobím ja, ale hriech, ktorý vo mne sídli. Badám teda taký zákon, že keď chcem robiť dobro, je mi blízko zlo. Podľa vnútorného človeka s radosťou súhlasím s Božím zákonom; ale vo svojich údoch pozorujem iný zákon, ktorý odporuje zákonu mojej mysle a robí ma zajatcom zákona hriechu, ktorý je v mojich údoch Ja nešťastný človek! (Rim 7, 14-23).

Poznanie tohto stavu je veľmi potrebné na to, aby sme boli zbavení všetkej „svojej spravodlivosti", aby sme spoznali svoju biedu i to, že potrebujeme záchranu. Sv. Pavol pokračuje: „Ja nešťastný človek! Kto ma vyslobodí z tohto tela smrti? Ale nech je Bohu vďaka skrze Ježiša Krista, nášho Pána!" (Rim 7, 24-25).

Oslavovať Boha a ďakovať mu za vyslobodenie, ktoré vykonal Ježiš Kristus, môže len človek, ktorý vidí svoje zajatie v hriechu. Nie je možné slúžiť Bohu tak horlivo a vytrvalo ako sv. Pavol, keď nemáme motív, ako mal on. Čo bolo motívom jeho služby? „Nás ženie Kristova láska" (2 Kor 5, 14).

Človek potrebuje najprv hlboko spoznať Božiu lásku, až potom môže veľmi milovať Boha. A lásku Boha prežijeme tým viac, čím viac spoznáme svoj biedny stav. Sv. Pavol píše: „Ja som najväčší hriešnik. Ale Boh sa nado mnou zmiloval…" (1Tim 1, 15).

Kristus dokazuje svoju lásku k nám tým, že umrel za nespravodlivých, za hriešnikov. My teoreticky vieme, že sme hriešnici, ako aj to, že nás Boh miluje a že Ježiš zomrel za nás, ale čím menej prežijeme svoju úbohosť, tým menej sme schopní prežiť Božiu lásku. Miera poznania Kristovej lásky sa zase prejaví v našej horlivosti v jeho službe napriek rôznym prekážkam. Chcel by som však ukázať aj na druhú stranu Pavlovej lásky. Pavol z lásky ku Kristovi veľmi miloval ľudí. Poviem vám, ktoré miesto v Sv. písme považujem za najudivujúcejšie.

V 8. kapitole Listu Rimanom Pavol vyjadruje veľkú radosť z Kristovej lásky a píše: „Kto nás odlúči od Kristovej lásky? …som si istý, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosti, ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi" (Rim 8, 35-39). Hneď však pokračuje nepochopiteľnými slovami, ktoré vyjadrujú Pavlovu lásku k izraelskému ľudu: „Hovorím pravdu v Kristovi, neklamem, aj moje svedomie mi v Duchu Svätom dosvedčuje, že mám v srdci veľký žiaľ a neprestajnú bolesť (Rim 9, 1).

Ešte len teraz Pavol rozprával o svojej radosti z Božej lásky a zrazu hovorí o neprestajnej bolesti. PREČO? Vysvetlenie nájdeme v nasledujúcom verši: „Radšej by som bol ja zavrhnutý od Krista, namiesto svojich bratov…" (Rim 9, 3).

Čo to znamená byť zavrhnutý od Krista? Je to presne to, čo urobil Kristus pre nás. Zostúpil pre nás do pekiel, aby sme my mohli byť spasení.

Hľadiac na sv. Pavla ste určite aj vy naplnení obdivom a možno máte pocit, že takýto spôsob života je pre vás nedosiahnuteľný. Nezabúdajme však na to, že život sv. Pavla nie je jeho vlastným dielom, ale, ako sám vyznáva, toto s ním urobila Božia milosť. A práve tu nachádzam radostnú zvesť pre nás, lebo ak Boh dokázal zmeniť úbožiaka, ktorý sám o sebe hovorí, že je prvý z hriešnikov, prečo by to malo byť Bohu nemožné v našom prípade, ak o to budeme stáť?

Bratia a sestry, v čase, keď slávime sviatok tohto muža viery, prosme o odvahu vydať sa na tú istú cestu premeny ako sv. Pavol a mnohí iní, lebo toto je aj pre nás jediné správne riešenie.

Zorvan

vyberáme z obsahu

Rozjímania bl. biskupa V. Hopka	3
Správy z kresťanského sveta	4
Správy z domova	5-7
Svetlo z východu pre nás	8
Pánovi novokňazi	9
Eucharistia v živote bl. P. Gojdiča	10-11
Dlhé sukne, vyfahané svetre, ...	12
Modliaci sa Mojžiš	13
Náš prepodobný otec Peter Atoský	13
Kristus ako ho nepoznáme	14
Zastavenie	15
Viera, nedostatok alebo privilégium?	16
Miš-Maš	17
Liturgický kalendár	19

Slovo ■ **Časopis Gréckokatolíckej cirkvi** ■ Vydáva Gréckokatolícke biskupstvo a Petra, n.o. ■ Cirkevné schválenie: GBU Prešov, č.j. 3317/99. ■ **Šéfredaktor:** ThLic. Juraj Gradoš ■ **Cenzor:** Anton Mojžiš ■ **Redaktor:** ThLic. Peter Laca ■ **Jazyková úprava:** PhDr. Adriana Matoľáková, Mgr. Emília Bakajsová ■ **Adresa redakcie:** SLOVO, Hlavná 1, P. O. Box 204, 080 01 Prešov, *tel.:* 051-7562 668, *fax:* 051-7562 667, *e-mail:* slovogrk@greckokat.sk, *web stránka:* http://petra.grkatpo.sk/ ■ **Tlač a distribúcia:** Vydavateľstvo Michala Vaška Prešov ■ **Celoročné predplatné:** *Slovensko:* 390 Sk; *Okolité štáty:* 390 Sk + poštovné 870 Sk; (39 €)*; Ostatná Európa:* 390 Sk + poštovné 1050 Sk (44 €); *Zámorie:* 390 Sk + poštovné 1640 Sk (80 $); číslo účtu: 400 180 6151/7500, SWIFT KÓD: CEKO SK BX, var. symbol: 2005 ■ *Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame. Neoznačené snímky pochádzajú od autora článku.* ■ ISSN 1335-7492

Snímky z titulnej strany: *Hlavná snímka:* Srdce Ježišovo (J. Gradoš); *Ďalšie snímky:* Pravoslávna cerkov v Rusku (www.beer.artcon.ru2), Vysviacka (M. Žarnayová), bl. Pavol Peter Gojdič (archív GkB)

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

Júl 2005

■ Aby boli kresťania vnímaví voči potrebám každého a nikdy neskrývali radikálne evanjeliové požiadavky.

■ Aby všetci pokrstení, každý podľa svojho postavenia v živote, prispievali k premene spoločnosti tým, že prežiaria myslenie a štruktúry sveta svetlom evanjelia.

■ Slovami: „Toto robte na moju pamiatku" Ježiš spĺňa svoj príslub: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta." Lebo týmito slovami dostali apoštoli a ich nástupcovia moc premieňať chlieb na Božie telo a víno na Božiu krv. A oni tak aj robia. Pred bohoslankom, kde je kňazmi premenený chlieb na Božie telo, úctivo si pokľaknem.

Rozjímania blaženého biskupa Vasiľa Hopka v.

Idem k nebeskému Lekárovi

O krátky čas príde ku mne ako hosť zázračný Ježiš, ktorý vyliečil a uzdravil mnoho chorých. Koľko slepých, hluchých, chromých, posadnutých, malomocných uzdravil! Neliečil len živých, ale vzkriesil aj mŕtvych. Jairova dcéra, naimský mládenec, Lazár – títo svedčia o tom, že Ježiš je Pánom života i smrti.

Obnovím v sebe živú vieru v Ježiša ako lekára. Je zázračným lekárom. Naši lekári predpisujú lieky, dávajú tabletky, masti. Ježiš liečil jedným slovom. Povedal, aby bol zdravý a chorý sa uzdravil. Niekedy pri chorom nebol ani prítomný, iba zďaleka povedal a chorý sa uzdravil. Takto pomohol vernému sluhovi kafarnaumského stotníka. Liečil aj staré bolesti. Pri rybníku v Jeruzaleme človeka, ktorý na uzdravenie čakal tridsaťosem rokov. Ježiš ho uzdravil jedným slovom: „Vstaň, vezmi si lôžko a choď!" (Jn 5, 8). Chorý hneď vstal a začal chodiť... Istá chorá žena mala takúto veľkú vieru, že jej stačilo dotknúť sa okraja jeho rúcha – a bola uzdravená. Nepoznáme počet chorých, ktorých Ježiš uzdravil, ale iste ich bolo veľmi veľa. Sväté písmo spomína len tie najvážnejšie, ale často sa stalo aj to, že niekedy vyniesli chorých z mesta na cestu a Ježiš ich všetkých vyliečil.

Toho istého Ježiša – Lekára čakám aj ja. Aká je to veľká nádej, že Ježiš vylieči aj mňa, lebo aj ja som chorý. A koľko bolesti je u mňa! Možno sú to aj telesné, no koľko je tých duševných bolestí, koľko zlých náklonností, koľko pádov, slabostí, nedokonalostí... Medzitým sa Ježiš ku mne približuje. Teší sa mojej viere, mojej nádeji i mojej láske. Z lásky k nebeskému Lekárovi a so želaním uzdraviť sa idem k svätému prijímaniu. Ó, Ježišu, ako veľmi túžim byť dokonalý, zdravý, mať čistú dušu, disciplinovanú fantáziu pri modlitbe, pri rozmýšľaní, silnú vôľu, aby moja duša mohla panovať nad telom, a nie naopak! Ó, nebeský Lekár, príď..., jeden biedny pacient ťa očakáva, aby si ho vyliečil... Pozri na neho, aký je dokaličený, utrápený, aké rany sa nachádzajú nielen na duši, ale aj na tele. To preto, že som nechodil na kontrolu k nebeskému Lekárovi, nedržal som sa jeho dávnych pokynov, ale počúval som telesné chúťky. Bol som lenivý, počúval zlého ducha a toto ma oklamalo. Ó, nebeský Lekár, prichádzam k tebe s veľkou túžbou a pokorou, pretože len ty mi môžeš pomôcť. Príď, tvoj priateľ je chorý, uzdrav ho. Pane, ten ktorého ty miluješ, je chorý! Amen.

Christos v nas, II. časť, s. 86-88; prel. F. D.

Prichádza ku mne milosrdný Ježiš

Ježiš videl ležať tridsaťosemročného chorého pri rybníku Betsata i pýtal sa ho: „Chceš ozdravieť?" Chorý mu odpovedal: „Pane, nemám človeka, čo by ma spustil do rybníka, keď sa zvíri voda" (Jn 5, 6-7).

Snímka: archív GkB

Ježiš sa nad ním zmiloval a povedal mu: „Vstaň, vezmi si lôžko a choď!" (Jn 5, 8).

Ó, Ježišu, koľkokrát by som aj ja potreboval človeka, ktorý by mi dal balzam na moje srdce, ktorý by som mnou cítil, ktorý by ma potešil, napomenul, poučil, pomohol mi, ale často nemám človeka, ktorý by mal milosrdné srdce.

Tu mi prichádza na um vtelené milosrdenstvo, Ježiš Kristus. On je pravý milosrdný Samaritán, ktorý našiel pri ceste zraneného, zišiel zo svojho zvieraťa, vzal olej a víno, vyčistil mu rany, obviazal, vysadil na svoje dobytča a zaviezol ho do hostinca. Ba postaral sa aj o jeho opateru. Ježiš ako milosrdný Spasiteľ pomáhal chorým, bol milosrdný k hriešnikom, a to len preto, aby ich čím viac priviedol k Bohu... Keď s nimi bol na hostine, farizeji a zákonníci hovorili, že „jedáva s mýtnikmi a hriešnikmi." (Mk 2, 16). Ježiš im vtedy povedal veľkú pravdu plnú milosrdenstva: „Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. Nepriišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov!" (Mk 2, 17).

Ó, Ježišu, iba tvojmu milosrdenstvu môžem ďakovať za všetko. Videl si prvého človeka padnutého do hriechu, vedel si, čo ho čaká, ak sa ľudstvo nezmieri s Pánom Bohom. Hneď si našiel riešenie: prijal si na seba podobu človeka, aby si zachránil ľudstvo. Z milosrdenstva si ležal v jasliach, pracoval v Nazarete. Milosrdné srdce ti diktovalo prekrásnu náuku o blahoslavenstvách, keď si povedal: „Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo" (Mt 5, 7), keď si povedal: „Tomu, kto ťa prosí, daj" (Mt 5, 42). Alebo keď si povedal: „Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec!" (Lk 6, 34).

Z milosrdenstva si robil zázraky. Tvoje milosrdenstvo sa zvlášť vyníma na príklade vzkrieseného naimského mládenca. Matka vdova stratila svojho jediného syna a práve ho vyprevádzala na cintorín. Môžeme si predstaviť jej bolesť. Bála sa budúcnosti, pretože jej zomrela jediná nádej. „Keď ju Pán uvidel, bolo mu jej ľúto a povedal jej: «Neplač!» Potom pristúpil a dotkol sa már. Nosiči zastali a on povedal: «Mládenec, hovorím ti, vstaň!» Mŕtvy sa posadil a začal hovoriť. A Ježiš ho vrátil jeho matke" (Lk 7, 13-15). Akú veľkú radosť jej urobil!

Na inom mieste čítame, že keď stál pri hrobe Lazára, zaplakal. Plakal, lebo bol milosrdný... Preto Lazára vzkriesil. Bolesť a lásku veľmi pekne vyjadril aj k svojmu mestu, keď povedal: „Jeruzalem, Jeruzalem..., koľko ráz som chcel zhromaždiť tvoje deti, ako sliepka zhromažďuje svoje kuriatka pod krídla, a nechceli ste!" (Mt 23, 37). Aké to milosrdné srdce, keď počujeme jeho slová: „Nenechám vás ako siroty, prídem k vám" (Jn 14, 18). Milosrdenstvo priviedlo Ježiša na kríž, chcel nás spasiť, lebo bol dobrý, milosrdný.

Tento dobrý, milosrdný Ježiš prichádza ku mne vo sviatosti milosrdenstva, Najsvätejšej Eucharistií. V tejto sviatosti sa naplnili jeho slová, že nás nenechá ako siroty. Tu je stále medzi nami, krmi nás svojím telom a krvou. Aký milosrdný si, ó, Ježišu!

S akou nádejou mám k tebe prichádzať, keď si taký milosrdný? Prichádzam s odvahou, pretože poznám tvoje milosrdenstvo, tvoje milosrdné srdce!

Ľutujem však, že som toho dobrého, milosrdného Ježiša toľkokrát urazil. Príď ku mne, Ježišu, nauč aj mňa byť milosrdným. Príď, Ježišu, naše Milosrdenstvo, budeš mať na kom uplatňovať svoje milosrdenstvo. Príď, pred tebou leží jeden doráňaný, sklamaný, takmer opustený. Príď, pred tebou leží chorý, ktorý potrebuje lekára. Nie som mŕtvy, žijem – mám nádej, že mám posvácujúcu milosť – no predsa potrebujem milosrdného lekára! Príď, Ježišu, príď! – tak veľmi ťa očakávam... Amen.

Christos v nas, II. časť, s. 97-100; prel. F. D.

bl. Vasiľ Hopko

Pokračovanie nabudúce

Z KRESŤANSKÉHO SVETA

VATIKÁN: Pápež Benedikt XVI. rozhodol o okamžitom začiatku procesu blahorečenia Jána Pavla II. Udelil tak dišpenz od požadovanej doby 5 rokov od smrti kandidáta. Benedikt XVI. to oznámil osobne rímskym kňazom, ktorí túto správu prijali dlhotrvajúcim potleskom (ANSA/TK KBS).

Pápež Benedikt XVI. vyzval všetkých veriacich, aby sa s dôverou obracali na Fatimskú Pannu Máriu, ktorej spomienku Cirkev slávi 13. mája. Na svojej tretej generálnej audiencii 11. mája povzbudil veriacich, aby všetky svoje starosti a želania zverili Márii slovami: „Povzbudzujem vás, aby ste sa neúnavne a s dôverou obracali na Pannu Máriu a zverovali jej všetky svoje trápenia" (KATH-NET/-zg-TK KBS).

Pápež Benedikt XVI. sa 12. mája pomodlil za všetky matky pred obrazom Guadalupskej Panny Márie vo Vatikánskych záhradách. Táto Panna Mária sa uctieva ako Matka a patrónka celého amerického svetadielu. Svätý Otec položil pred pamätníkom Guadalupskej Panny Márie kyticu kvetov a po španielsky sa pomodlil (ZE/-zg-TK KBS).

Pápež Benedikt XVI. sa postupne radí s prefektmi a predsedami dikastérií o programe Svetových dní mládeže (SDM) 2005 v Kolíne. Dňa 14. mája prijal na audiencii predsedu Pápežskej rady pre laikov arcibiskupa Stanislawa Rylka, ktorý má na starosti prípravy SDM zo strany Vatikánu (KP/TK KBS).

Na sviatok Zoslania Svätého Ducha vysvätil pápež Benedikt XVI. v Chráme sv. Petra 21 diakonov Rímskej diecézy za kňazov. Boli z 9 krajín: z Talianska (11), Bolívie (2), Uruguaja, Kostariky, Peru, Írska, Rumunska, Kene, Angoly a z Nigérie. V homílii načrtol charakteristické rysy Cirkvi, povedal, že Cirkev sa musí opäť stať tým, čím naozaj je. Musí otvoriť hranice medzi národmi a zlomiť bariéry medzi triedami a rasami. Nemôže na nikoho zabudnúť ani nikým pohŕdať. Novokňazov vyzval, aby premieňali svet sviatosťami Eucharistie a zmierenia (ZE/-zg-TK KBS).

19. mája sa Benedikt XVI. v Aule Pavla VI. zúčastnil na premietaní filmu Karol, človek, ktorý sa stal pápežom. Hlavnú úlohu hrá poľský herec, 33-ročný Piotr Adamcek, a pri natáčaní bol potrebný komparz 12 tisíc ľudí. Film ukazuje najmä poľské obdobie pápežovej mladosti, jeho prácu, umelecké skúsenosti s divadlom, jeho kňazskú a duchovnú formáciu, ďalej jeho pôsobenie pedagóga i biskupskú službu, čím chce divákovi zdôrazniť prostredie, z ktorého tento pápež vyšiel (RV/TK KBS).

Pápež Benedikt XVI. požiadal, aby Cirkev v Španielsku bola „pochopená a prijatá vo svojej prirodzenosti a poslaní". Táto prosba tvorí časť posolstva, ktoré Svätý Otec poslal 23. mája španielskym biskupom a veriacim, ktorí sa zhromaždili na námestí v Zaragoze na slávnostnej svätej liturgii na národnej púti pri príležitosti 150. výročia vyhlásenia dogmy o Nepoškvrnenom počatí Panny Márie (RV/TK KBS).

NOVÝ ORDINÁR PRE KATOLÍKOV ARMÉNSKEHO OBRADU VO VÝCHODNEJ EURÓPE

Blahej pamäti Svätý Otec Ján Pavol II. urobil v priebehu posledných pár týždňov niekoľko rozhodnutí, ktoré mohli byť publikované až 2.apríla 2005. Okrem iného menoval doterajšieho biskupa arménskej tradície v iránskom Ispahame (Esfahan) Mons. Nechana Karakeyehana za ordinára Ordinariátu pre všetkých katolíkov arménskej tradície, ktorí žijú vo východnej Európe. Zároveň ho povýšil do hodnosti adanaského titulárneho arcibiskupa. Sídlo ordinariátu je v Arménsku. V 36 farnostiach východnej Európy okrem Turecka, Ukrajiny, Grécka a Rumunska, ktoré majú vlastné cirkevnoprávne usporiadanie arménskej tradície, žije asi 220 000 veriacich, ktorým slúži 8 kňazov, 8 rehoľníkov a 25 rehoľných sestier.

Nový ordinár – apoštolský administrátor katolíkov tejto originálnej arménskej tradície sa narodil 17. apríla 1932, za kňaza bol vysvätený v roku 1960 a biskupskú konsekráciu prijal 30. októbra 1988. Je rehoľným kňazom Inštitútu klerikov patriarchátu z Bzommaru (I.C.P.B). V úrade apoštolského administrátora pre arménskych katolíkov východného obradu nahradí doterajšieho arcibiskupa Nersesa Der Nersessiana, C.M.A., ktorý rezignoval zo svojho úradu podľa kánonu 210 Kódexu kánonov východných cirkvi – CCEO - z dôvodu dosiahnutia kanonického veku 75 rokov. Svätým Otcom bolo tiež prijaté vzdanie sa úradu koadjútora (nástupcu) v tom istom úrade ordinára pre arménskych katolíkov arcibiskupa Vartana Kechichiana v súlade s kánonom 210 a 218 CCEO.

K správe z Vatikánu dodajme, že s Apoštolským stolcom zjednotení katolíci arménskej obradovej tradície veľmi utrpeli počas tureckej genocídy v rokoch 1915 až 1922. Zabitých bolo populácie, t.j. 1 500 000 Arménov. Arménska katolícka cirkev v krajine pod biblickým Araratom (Gen 8) stratila 156 chrámov a kaplniek, 110 farností, 148 cirkevných škôl, 32 kláštorov, 6 seminárov. Nezjednotená arménska cirkev stratila viac ako 1000 chrámov a kláštorov, ktoré boli zrovnané so zemou. Ďalších skoro 700 sakrálnych stavieb bolo spolovice zničených alebo sa dostalo do tureckých moslimských rúk.

Katolícky patriarchát bol zničený, ale v roku 1928 po synode v Ríme bola táto partikulárna cirkev reorganizovaná. Sídlo patriarchu bolo prenesené do mesta Bzommar v Libanone. Najvyšší predstaviteľ východnej katolíckej cirkvi arménského obradu má titul: „Patriarcha arménských katolíkov a katolíkov Cilície". Známy je Gregor Peter XV. Agaginian, zvolený v roku 1937, kardinálom bol od roku 1945, ktorý bol svojho času predchodcom nášho kardinála Jozefa Tomka v úrade prefekta kongregácie. Bol prefektom vatikánskej Kongregácie Propaganda Fide, terajšej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, v rokoch 1960 až 1970. Terajším arménskym patriarchom je Jeho Svätosť Nerses Bedros XIX. Tarmouni. Blahej pamäti pápež Ján Pavol II. navštívil Arménsko na svojich apoštolských cestách v roku 2001.

VIS/V. Miroššay

NOVÝ ORDINÁR PRE KATOLÍKOV VÝCHODNÉHO OBRADU VO FRANCÚZSKU

Novým ordinárom ordinariátu pre všetkých katolíkov východného obradu, ktorí vo Francúzsku nemajú svojho vlastného ordinára, je parížsky arcibiskup Mons. Andre Vingt-Trois. 14. marca 2005 ho vymenoval v blahej pamäti Svätý Otec Ján Pavol II. Na tomto poste je nástupcom kardinála Jeana - Marie Lustigera, ktorého nedávno – 5. marca vymenil aj na parížskom arcibiskupskom metropolitnom stolci latinského obradu. Vo Francúzsku žije približne 48 000 katolíkov rôznych východných obradov, medzi ktorými pôsobí asi 40 kňazov. Tí okrem eparchie arménskeho obradu Saint-Croix de Paris a apoštolského exarchátu pre Ukrajincov – gréckokatolíkov, nemajú vo Francúzsku svoje vlastné cirkevné usporiadanie. Medzi nich patria aj gréckokatolíci zo Slovenska. Nový parížsky arcibiskup je podľa cirkevného práva ordinárom pre všetkých veriacich katolíkov s Apoštolským stolcom zjednotených partikulárnych východných cirkví.

podľa VIS (Vatican Information Service)
V. Miroššay

ZAKLADATEĽ SPOLOČENSTVA TAIZÉ BRAT ROGER SA DOŽÍVA 90 ROKOV

Brat Roger Louis Schutz, zakladateľ a predstavený ekumenického spoločenstva vo francúzskom Taizé, sa 12. mája 2005 dožil 90 rokov. Svojou charizmou je tento Švajčiar známy na celom svete. Už dlhšiu dobu je brat Roger na vozíčku, telesne oslabený, ale duchovne naďalej svieži.

Kardinál Jozeph Ratzinger tomuto protestantovi pri zádušnej svätej omši za Jána Pavla II. podal sväté prijímanie. To vzbudilo svetovú pozornosť, nebolo však ničím novým, pretože brat Roger môže pri každej návšteve v Ríme prijať Eucharistiu, pretože u neho je isté, že zdieľa vieru katolíkov.

KP/-zg-TK KBS

Prežívali vzájomnú lásku

Farnosť Čičarovce prežívala Svätodušný pondelok 16. mája slávnostne. Už po ôsmy-krát na sviatok Najsvätejšej Trojice tu zavítal vladyka Milan Chautur, košický exarcha, ktorý

Snímka: Katarína Ózsová

dopoludnia slávil sv. liturgiu v miestnom Chráme Pokrova Presvätej Bohorodičky. Spoluslúžil protopresbyter o. Štefan Ósz, o. Róbert Jáger, o. Michal Hospodár a miestny správca rím. kat. farnosti. V kázni vladyka Milan pripomenul, že „poznávanie Boha je závislé od toho, do akej miery žijeme svoj duchovný život." Na príklade životného svedectva zosnulého Jána Pavla II. zdôraznil, že pokiaľ materiálne hodnoty podliehajú znehodnoteniu, duchovné hodnoty viery a lásky časom narastajú a majú dopad na večnosť. Po bohoslužbe nasledovalo príjemné posedenie v altánku s dôchodcami z neziskovej organizácie DOMOV z Veľkých Kapušian, ktoré zabezpečila riaditeľka p. Katarína Ózsová. Prítomní dôchodcovia dostali okrem pohladenia duše na pamiatku malé kópie ikony Rublevovej Najsvätejšej Trojice s osobným venovaním vladyku Milana.

V popoludňajšom programe si za účasti väčšiny obyvateľov obce zmerali sily gréckokatolícki kňazi s domácimi futbalistami. Družstvo kňazov prišli podporiť všetci kňazi Čičarovského protopresbyterátu aj s manželkami. Nechýbalo zdravé športové napätie, nádherné počasie a chutné občerstvenie, ktoré zabezpečil starosta obce. Jednota, dobro a krása – vlastnosti trojosobného Boha - sa pri tomto podujatí akosi nebadane preliali aj do sŕdc všetkých zúčastnených. Aj preto sa už mnohí tešia na ďalší ročník.

Michal Hospodár/GKAE

Turistický deň v Humennom

Druhý ročník turistického dňa Prešovskej eparchie sa pre východné protopresbyteriáty konal 21.5. v Humennom. Viac ako sto Božích detí neodradilo ani neprajné počasie predchádzajúcich dní a s dobrou náladou sa spolu s animátormi a duchovnými otcami pustili naprieč humenským lesom. Sprevádzali nás teplé slnečné lúče, ktoré pre nás Ocko pripravil. Na ceste k cieľu sme museli zdolať nielen veľa blata, ale aj rôzne úlohy, ktoré si vyžadovali telesnú zdatnosť i dôvtip. Desať kilometrov dlhá trasa bola náročná, ale jej úlohou nebolo človeka vyčerpať, ale obohatiť. Tento deň nás naučil, že potrebujeme mať okolo seba bratov a sestry, ktorí ešte viac potrebujú nás a našu láskavú pomoc. Veď tak, ako je kríž pomník lásky Ježiša Krista ku každému z nás, aj naše obetovanie má byť pomníkom našej lásky prameniacej z lásky Kristovej. Vyskúšať sme si to mohli aj pri ohníku, a fungovalo to. Hladní neostali ani tí, čo si so sebou nič nepriniesli. Podelili sme sa aj s radosťou a nezabudli sme byť vďační Bohu.

Veď pre nás pripravil najkrajší deň, aký len mohol. Nuž čo by neurobil dobrý Otecko, aby videl spokojné usmiate tváre svojich detí?

E. V.

Pozdišovská mládež vo Vranove

K ukončeniu paschálneho obdobia nepochybne patrí slávnostné odloženie pláštenice z prestola. Tento obrad je spojený so spievaním tropára „Ctihodný Jozef." Tento hymnus nám pripomína Kristovu smrť, ovinutie Krista čistým plátnom, pomazanie Kristovho tela myrom a uloženie do hrobu. K oddaniu tohto veľkého sviatku Paschy sa vo vranovskej Farnosti Najsvätejšej Eucharistie konala 4. mája pekná a duchovne pôsobivá slávnosť. Pôsobivá bola tým, že iniciátormi tejto slávnosti boli hostia z Gréckokatolíckej farnosti Pozdišovce. Slávnosť bola zaujímavejšia ešte tým, že ju organizovala mládež z Pozdišoviec. Slávnosť sa začala sv. liturgiou. Jej hlavným slúžiteľom bol o. Ján Lemeš, správca farnosti z Pozdišoviec. Spoluslúžiteľmi pri sv. liturgii boli o. Vladimír Sekera a o. Juraj Červený. V homílii sa vranovským veriacim prihovoril milým slovom o Kristovom vzkriesení o. J. Lemeš. Vo svojej kázni pozdvihol Krista ako jediného vládcu nad smrťou a víťaza nad týmto svetom. Liturgiu sprevádzal svojím spevom aj domáci mladežnícky zbor Emanuel. Po záverečnom požehnaní a prepustení nasledoval obrad odloženia pláštenice z prestola. Obrad odloženia vykonal o. J. Lemeš za spevu tropára „Ctihodný Jozef." Po skončení sv. liturgie nadišiel čas k uskutočneniu sľúbenej akadémie. Mládežnícke spoločenstvo „BBP" z Pozdišoviec nám ukázalo vo svojej akadémii zmysel Kristovho utrpenia, smrti

>>>

SPRÁVY Z DOMOVA

BUKOVÁ HÔRKA: Na Bukovej hôrke v Stropkovskom protopresbyteráte sa každoročne konajú púte na sviatok Zoslania Svätého Ducha, Premenenia Pána a Povýšenia svätého Kríža. V nedeľu 15. mája archijerejskú svätú liturgiu na sviatok Zoslania Svätého Ducha na tomto pútnickom mieste otcov baziliánov slávil pomocný biskup Pražského exarchátu Mons. Eugen Kočiš spolu so synklom Prešovskej eparchie pre Rusínov Petrom Pavlom Haľkom, OSBM, protoigumenom Jurajom Vladimírom Sedláčkom, OSBM, a ďalšími kňazmi. Vladyka Kočiš v homílii veriacim pripomenul potrebu harmónie medzi naším vnútrom a vonkajšou oslavou Najsvätejšej Trojice. Túto harmóniu človeku dáva Svätý Duch. Prvé písomné správy o Bukovej hôrke sú z roku 1742. Malú kaplnku, ktorá tu bola postavená na pamiatku zázračných udalostí, začal neskôr užívať pustovník Arsenius Bosák. Po jeho smrti v roku 1742 bazilián Irinarch Jaselský z Haliča začal so stavbou chrámu a kláštora, ktoré boli dokončené v roku 1796. Kláštor sa tu už nenachádza a chrám je zasvätený svätému Krížu (Ľubomír Petrík).

HUMENNÉ: Farnosť Humenné – Dubník slávi svoj chrámový sviatok na Zoslanie Svätého Ducha. V nedeľu 15. mája bol na odpustovej slávnosti v tejto farnosti hlavným slúžiteľom a kazateľom protosynkel Prešovskej eparchie Vladimír Skyba. Spolu s ním svätú liturgiu slávili protopresbyter Michal Onderko ml. a domáci duchovný otec Ľuboslav Puľščák. V homílii o. Vladimír povedal aj tieto slová: „Aby si videl dopad vzkriesenia Ježiša Krista pre svoj vlastný život, potrebuješ Svätého Ducha. Aj sv. apoštol Peter potreboval prijať Svätého Ducha. Až keď sa to stalo, začal chápať svoje poslanie a ohlasovať radostnú zvesť" (Ľubomír Petrík).

PREŠOV: Kaplnka gréckokatolíckeho Kňazského seminára blahoslaveného biskupa Pavla Petra Gojdiča v Prešove je zasvätená Najsvätejšej Trojici. V pondelok 16. mája, na sviatok Najsvätejšej Trojice, sa v nej uskutočnila odpustová slávnosť. Archijerejskú svätú liturgiu slávil prešovský eparcha Mons. Ján Babjak, SJ, spolu s protosynklom Prešovskej eparchie Vladimírom Skybom, protosynklom Košického apoštolského exarchátu Vladimírom Tomkom, synklom Prešovskej eparchie pre Rusínov Petrom Pavlom Haľkom, OSBM, prorektorom Prešovskej univerzity Petrom Šturákom, predstavenými seminára a Gréckokatolíckej bohoslovecke fakulty Prešovskej univerzity. Na slávnosti sa zúčastnili aj predseda Prešovského samosprávneho kraja Peter Chudík a prednosta Krajského úradu v Prešove Jozef Polačko. V homílii vladyka Ján Babjak, SJ, hovoril o najväčšom tajomstve našej viery, o Najsvätejšej Trojici. V závere homílie bohoslovcom povedal: „Prajem vám, aby dnešný sviatok Najsvätejšej Trojice posilnil vašu vieru a upevnil váš dobrý úmysel stať sa vernými Kristovými kňazmi, kňazmi živej viery v Boha a v jeho tajomstvá." V súčasnosti sa v seminári v Prešove na kňazstvo pripravuje 59 bohoslovcov, z toho je 39 za Prešovskú eparchiu a 19 za Košický apoš-

➲➲➲

tolský exarchát. Jeden bohoslovec je zo zahraničia. Z tohto počtu trinásti skončili šiesty ročník. K týmto bohoslovcom je potrebné ešte prirátať dvadsiatich, ktorí sú v pastoračnom ročníku (Ľubomír Petrík).

RAFAJOVCE: V Rafajovciach, ktoré sa nachádzajú v protopresbyteráte Vranov nad Topľou – mesto, sa uskutočnila eparchiálna odpustová slávnosť k sviatku Zoslania Svätého Ducha. Napriek nepriaznivému počasiu sa jej zúčastnilo množstvo veriacich. V sobotu 14. mája už tradične program púte patril deťom a mládeži. Nechýbali hry, scénky, katechézy a prehliadka detských a mládežníckych zborov. Večer bol na programe koncert Stanley a Kapucíni. V nedeľu 15. mája bola hlavnou súčasťou programu archijerejská svätá liturgia, ktorej predsedal prešovský eparcha Mons. Ján Babjak, SJ. V homílii zdôraznil, že ak niekto prijme Svätého Ducha, natrvalo to zmení jeho život a je to potom vidieť na živote človeka. „Potrebujeme Svätého Ducha, aby sme dokázali odolávať vplyvom konzumného sveta", povedal ďalej vladyka. Spomenul aj svoju púť do Fatimy, ktorú uskutočnil v dňoch 9. až 13. mája tohto roka. Pripomenul skutočnosť, ako nám Presvätá Bohorodička, naplnená Svätým Duchom, môže byť príkladom budovania spoločenstva s Bohom (Ľubomír Petrík).

PREŠOV: Dňa 12. mája sa v Metodicko – pedagogickom centre v Prešove konal seminár pre katechétov pod názvom - „Vplyv siekt na deti a mládež". Seminár otvoril modlitbou o. ICLic. Jozef Maretta, ktorý hovoril o sektách, predovšetkým o tých, ktoré sú registrované na Slovensku a o ich deštrukčnom vplyve. V závere sa dotkol aj okultizmu a niektorých jeho praktík nezlučiteľných s kresťanským presvedčením a všetko to podložil Božím slovom. Seminár ukončil modlitbou a požehnaním (ISPB).

SAČUROV: V Sačurove v protopresbyteráte Vranov nad Topľou – Čemerné bola v nedeľu 15. mája slávnostná svätá liturgia, pri ktorej riaditeľ Gréckokatolíckeho biskupstva v Prešove Ľubomír Petrík posvätil nový zvon Sv. Jozef. Pred začiatkom slávnosti o. Ľubomíra, rodáka zo Sačurova, privítal starosta obce Ján Onuško. V homílii zaznela myšlienka, že je potrebné pokorne počúvať slovo Ježiša Krista, aby nás naplnil Svätý Duch, ktorý má moc z nás urobiť nové stvorenia v Kristovi. „Na hlas zvona vždy nastražime svoj sluch. Nech nám hlas novoposväteného zvona stále pripomína potrebu nastražiť svoj sluch a otvoriť srdce pre Božie slovo, pre to, čo nám chce Boh povedať do nášho života", povedal o. Petrík. Svätú liturgiu koncelebrovali protopresbyter Michal Kučera a domáci farár Michal Vasiľ. Slávnosť pekným spevom skrášlili domáci mládežnícky zbor (ISPB).

SVIDNÍK: Spev buduje spoločenstvo lásky. Toto bolo možné zakúsiť na Koncerte chvály, ktorý sa v nedeľu 22. mája popoludní uskutočnil v novopostavenom gréckokatolíckom chráme vo Svidníku. So spevom na oslavu Boha a Presvätej Bohorodičky na ňom vy-

>>>

a slávneho vzkriesenia. Svojským postojom nám sprostredkovali Krista Boha milujúceho človeka až na smrť. Po skončení akadémie bola mládež obdarená veľkým potleskom. Oni boli zasa radi, že dokázali rozohriať úsmev na tvárach mnohých ľudí. Povzbudivé bolo aj poďakovanie o. protopresbytera Ľubomíra Nováka po skončení akadémie. Vo svojom príhovore sa pozdišovskej mládeži poďakoval za peknú akadémiu a mládeži do ich budúceho kresťanského života poprial mnoho Božích milostí a požehnania.

Táto milá slávnosť spojená s mladežníckou akadémiou bola pekným duchovným obohatením pri oddaní sviatku Paschy. Mnoho veriacich prostredníctvom sv. liturgie a akadémie načerpali do svojích srdc duchovné povzbudenie, a to už len tým, že im ho sprostredkovali mladí, veriaci ľudia.

Peter Varga

Duchovná obnova vo Vyšnom Orlíku

V dňoch 29.04.–01.05.2005 zažila farnosť Vyšný Orlík neopakovateľné zážitky. Prípravy na odpustovú slávnosť boli o čosi

bohatšie a slávnostnejšie. Pozvanie prijal otec redemptorista Mikuláš Tressa, ktorý povzbudil veriacich slovami: „Dovoľte, aby Ježiš vstúpil do našich srdc". V piatok začali veriaci duchovnú obnovu Molebenom k bl. Vasílovi Hopkovi a liturgiou. V sobotu sa otec Mikuláš stretol s mládežou našej farnosti pri modlitbe svätého ruženca na športovom podujatí. Mládež bola nadšená a plná radosti zo spoločného stretnutia. Vo večerných hodinách sa veriaci stretli v hojnom počte, aby prijali sviatosť zmierenia. Každý si našiel čas, aby prehodnotil svoj doterajší život, zamyslel sa a porozmýšľal, aký je slabý. Po svätej liturgií sme prijali požehnanie Najsvätejšou Eucharistiou. Silné modlitby a prosby za vnútorné a vonkajšie uzdravenie ukončili nádherný sobotňajší večer. Bol to veľký duchovný zážitok a viaceri pocítili, že Ježiš uzdravuje a odpúšťa hriechy, ktoré sú hlavnou príčinou našich zatrpknutých srdc.

V nedeľu vládla v celej farnosti zvláštna atmosféra jednoty, ktorá je taká potrebná pre našu farnosť. Molebenom k Bohorodičke sa začala odpustová slávnosť. Otec Mikuláš za prítomnosti nášho duchovného otca Martina Horňáka a otca Rastislava Lišivku z farnosti Kečkovce slúžil svätú božskú liturgiu pri príležitosti chrámového sviatku Nanebovstúpenia Pána. Kristus vystúpil na nebesia, ale neopustil nás. Je a prebýva medzi nami v každej situácii, každej starosti, ale aj radosti. Je to náš najlepší priateľ, ktorý nás nikdy neopustí, o ktorého sa môžeme oprieť. Tieto myšlienky do nás zasial otec Mikuláš. Už teraz sa tešíme na Sväté misie, keď príde otec Mikuláš pozbierať „úrodu". Veríme, že zázraky sa dejú aj v našej farnosti. Preto mu patrí srdečná vďaka od našich veriacich. Vyprosujeme mu veľa Božích milostí. Celú slávnosť sme ukončili myrovaním a sprievodom okolo chrámu. Na záver sa chceme poďakovať otcovi Martinovi za to, že nám umožnil stretnutie s takým skvelým človekom, akým je o. Mikuláš. Ďakujeme púťnikom a veriacim všetkých filiálok, ktorí sa prišli s nami podeliť o radosť na duchovnej obnove. Bohu vďaka za krásne prežité tri dni.

veriaci z Vyšného Orlíka

Čakali príchod Utešiteľa

Vyše päťdesiat kňazov gréckokatolíckeho Košického exarchátu spolu s vladykom Milanom Chauturom sa stretlo na vigíliu svätej Päťdesiatnice v rehoľnom chráme otcov redemptoristov v Michalovciach, aby si spolu s veriacimi vyprosovali dary Ducha pre život. Duchovný program odpustu sa začal Akatistom k životodarnému Svätému Duchu a pokračoval veľkou večierňou, ktorú viedol o. Juraj Rizman, CSsR. Tesne pred 20. hod. sa pohol liturgický sprievod z kláštora do chrámu, kde pred začiatkom bohoslužby vladyka Milan predniesol modlitbu za kňazov, ktorým toto večerné svätodušné stretnutie tematicky patrí. Homíliu v liturgii predniesol o. Vladimír Tomko, protosynkel Košického exarchátu. „Sviatok Zoslania Svätého Ducha je pre nás všetkých novým začiatkom", uviedol a zdôraznil potrebu osobnej modlitby kňaza, ktorý bez tejto duchovnej podpory upadá do prehnaného, ale neplodného aktivizmu. Proti beznádeji, ktorá sa dotýka mnohých súčasníkov, ponúkol ako liek lásku Svätého Ducha, ktorá vie prekonať rôzne ťažkosti života a vniesť istotu a pokoj do ľudského srdca.

V nedeľu dopoludnia slávnosť vyvrcholila archijerejskou božskou liturgiou, ktorú slávil vladyka Milan Chautur. Spoluslúžil o. Jaroslav Štelbaský, CSsR, nový predstavený viceprovincie gréckokatolíckych redemptoristov, a ďalší kňazi. Prítomní boli aj diakoni z Poľska. Súčasťou liturgického slávenia bola aj kňazská vysviacka Jozefa Kišáka, redemptoristu. V slávnostnej kázni vladyka Milan vyzval veriacich k budovaniu osobnej svätosti založenej na spolupráci so Svätým Duchom. Počas týchto dvoch dní mnoho ľudí oživilo svoj vzťah k Bohu-Duchu a zharmonizovalo podľa neho svoj vnútorný svet myšlienok.

Michal Hospodár/GKAE

Deň matiek

Už niekoľko rokov sa slávi sviatok Dňa matiek aj na Slovensku. Druhá májová nedeľa patrí našim mamkám, ktorých úloha je ozaj nezastupiteľná. Nemajú to vôbec ľahké, zvlášť v dnešnej dobe. Privedením dieťaťa na svet sa vlastne začína každodenný kolotoč povinností a starostlivosti oň. Výchova malého človiečika až po tínedžerský vek prináša prebdené noci a obavy o jeho zdravie. Hlavnou úlohou je vychovať človeka a pripraviť ho do života. Vari najviac dieťa potrebuje maminu lásku, tam, kde absentuje, sa môže negatívne prejaviť v neskoršom veku.

Aj v Katedrále Narodenia Presvätej Bohorodičky v Košiciach v nedeľu 8. mája po sv. liturgii pozdravili mamy modlitbou, piesňou a kňazským požehnaním. Samozrejme, nechýbal živý kvet, ktorým boli obdarované z lásky naše mamky, babky a prababky za ich starostlivosť, lásku a nedospané noci. Zapálená sviečka symbolizovala spomienku na tie mamy, ktoré už nie sú medzi nami.

Podujatie pod názvom Hľa, tvoja matka pripravila miestna organizácia Rusínskej obrody v Košiciach v spolupráci s Farnosťou Košice-Staré mesto. K tejto krásnej atmosfére prispel symbolickou kytičkou z mariánskych piesní Katedrálny zbor sv. Cyrila a Metoda.

M. Tomášová-Tančáková

15 rokov pre život

Pod týmto názvom usporiadali humanitná spoločnosť Humanita pre život, Gréckokatolícky farský úrad Kojšov a obec Kojšov 22. mája benefičné podujatie na pomoc pri dostavbe slovenskej kaplnky v Betleheme. Generálnym partnerom podujatia bola CK Trinity z Košíc. Dopoludnia sa začal program božskou liturgiou, ktorú slávil vladyka Milan Chautur, košický exarcha. Spoluslúžili o. Vasil Kormaník, rektor seminára z Prešova, o. Ján Majerník, biblista, a domáci farár o. Marek Horňák. Asistoval diakon Kamil Drozd. V homílii Nedele všetkých svätých vladyka Milan poukázal na strhujúci príklad tých, ktorí život nebrali na ľahkú váhu, ale usporiadali priority svojho života podľa evanjelia. V závere o. J. Majerník vysvetlil prítomným pozíciu Slovenska vo Svätej zemi a pozval ich na púť do vlasti Ježiša Krista. Súčasne predstavil vzácnu knihu o archeológii a pamiatkach Svätej zeme s názvom Spoznávajme Svätú zem. Výťažok z jej predaja je tiež použitý na kaplnku.

V popoludňajšom programe sa na kojšovskom ihrisku predstavili štyri futbalové družstvá vo vzájomnom zápolení. Kňazi Apoštolského exarchátu, kňazi Prešovskej eparchie, bohoslovci a domáca TJ Kojšov, oblečení do dresov, ktoré venovala CK Trinity, pripravili divákom zaujímavý zážitok. V prestávke finálového zápasu bola vyžrebovaná hlavná cena tomboly – pútnický zájazd do Svätej zeme pre jednu osobu, ktorú venovala CK Trinity. V čase od 8.-15. novembra sa jej zúčastní šťastná výherkyňa Marta Tancárová z Kojšova. Za vydarený a cieleným humánnym poslaním naplnený deň poďakoval moderátor podujatia Jozef Janikov, predseda HS Humanita pre život. Aj s pomocou finančného výťažku z Kojšova je nádej, že čoskoro slovenská kaplnka na Poli pastierov v Betleheme prijme prvých pútnikov zo Slovenska. Príležitosť na to bude už koncom júna, keď slovenský františkán Bruno Včela prijme v jeruzalemskom Chráme svätého Spasiteľa sviatosť kňazstva vkladaním rúk latinského patriarchu Michaela Sabaha.

Michal Hospodár/GKAE

Traja noví subdiakoni

„Nech je vaša služba vyznaním vašej viery", povedal vladyka Ján Babjak, SJ, v sobotu 21. mája počas archijerejskej svätej liturgie v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešove trom novým subdiakonom: Pavlovi Černickému, Mariánovi Feckaničovi a Petrovi Kijovskému. V homílii vychádzal z prečítaného evanjelia: „«Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj ja vyznám pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach». Toto bolo aktuálne nielen za čias totality, ale je aktuálne počas celého nášho života. Nejde tak o to, aby sme Krista vyznávali slovami, ale životom. Je dôležitý súlad medzi Božím slovom a naším životom, medzi poznaním a konaním. Rozpor medzi týmito hodnotami je hriech." Subdiakonom ešte povedal: „Nižšími sväteniami sa približujete ku kňazstvu. Teraz dostávate poverenie od Cirkvi k službe pri oltári. Iste, aj doteraz ste pomáhali kňazovi, ale teraz je to služba, ktorou vás poveruje biskup, a teda nadobúda novú dimenziu". Obrad ustanovenia za subdiakona pozostáva z vkladania rúk biskupa na hlavu svätenca a z modlitby, ktorá v sebe obsahuje prosbu, aby ho Pán zachoval nepoškvrneným a aby mu dal milosť milovať krásu jeho domu a učinil ho dôstojným vykonávať službu subdiakona. Svätenci trikrát lejú vodu na ruky svätiteľa a pritom hovoria: „Pretože si verný." Biskup im dáva na plece lention.

Subdiakonát je stredný stupeň medzi čitateľom a svieconosičom a medzi diakonátom. Prvú zmienku o subdiakonoch nachádzame v polovici tretieho storočia. Služba subdiakona v sebe zahŕňa predovšetkým povinnosť strážiť kráľovské dvere, aby nik nepovolaný nevstupoval do svätyne, udržiavať v čistote bohoslužobné nádoby a svietniky na oltári, zapaľovať sviece, obliekať do liturgického rúcha biskupa a kňaza, pripravovať veci na udeľovanie sviatostí, zlievať vodu na ruky biskupa a kňaza a čítať apoštol – čítanie z listov apoštolov.

Ľubomír Petrík

SPRÁVY Z DOMOVA

stúpili gréckokatolícke cirkevné spevácke zbory Chryzostomos z Vranova nad Topľou, Zbor sv. Cyrila a Metoda zo Stropkova a domáci Zbor Presvätej Bohorodičky zo Svidníka, Miešaný spevácky zbor Božského srdca pri rímskokatolíckom kostole vo Svidníku a Cirkevný spevácky zbor pri pravoslávnom Chráme svätej Trojice vo Svidníku. Súčasťou programu bola aj spoločná modlitba Akatistu k Presvätej Bohorodičke, sláveniu ktorého predsedal domáci farár a protopresbyter Marek Pulščák. Vzácnym hosťom bol prešovský eparcha Mons. Ján Babjak, SJ, a koncertu sa zúčastnil aj primátor mesta Svidník Michal Bartko. Organizátormi boli Gréckokatolícky farský úrad a Podduklianske osvetové stredisko vo Svidníku. Podujatie bolo ďalším príspevkom k budovaniu ekumenizmu v tomto meste a zároveň bolo súčasťou duchovnej prípravy na posviacku gréckokatolíckeho Chrámu Božej múdrosti a Kaplnky sv. Paraskevy vo Svidníku, ktorá sa uskutoční v nedeľu 5. júna 2005 (Ľubomír Petrík).

KRÁSNY BROD: „Svätý Duch zhromažďuje do spoločenstva." V homílii pre takmer 2000 veriacich povedal tieto slová prešovský eparcha Mons. Ján Babjak, SJ, v nedeľu 22. mája na eparchiálnej odpustovej slávnosti v Krásnom Brode v Medzilaboreckom protopresbyteráte. Toto pútnické miesto, ktoré spravujú otcovia baziliáni, patrí k najstarším v Gréckokatolíckej cirkvi. „Aj apoštolov spolu s Presvätou Bohorodičkou zhromaždil Svätý Duch. Aj nás zhromažďuje do spoločenstva, aby pretváral naše srdcia. On utvára aj rodinné spoločenstvo", povedal vladyka Ján na tejto púti k sviatku Zoslania Svätého Ducha. Archijerejskú svätú liturgiu s vladykom koncelebrovali protoigumen otcov baziliánov Juraj Vladimír Sedláček, OSBM, protopresbyter Ján Blaško a ďalší kňazi. Program odpustovej slávnosti sa začal už v sobotu popoludní Molebenom k Presvätej Bohorodičke a posviackou vody (Ľubomír Petrík/ISPB).

PREŠOV: 12. mája sa v priestoroch Biskupského úradu v Prešove konalo zasadanie redakčnej rady časopisu Slovo, ktoré viedol jej predseda ThDr. Michal Hospodár, PhD. Počas priebehu zasadania sa zhodnotili ostatné čísla časopisu, navrhol sa redakčný plán a terminológia pre časopis. Po diskusii a sa zasadanie ukončilo modlitbou. (Peter Laca).

Úprimne sa všetkým ospravedňujem za zámenu fotografie pri článku „Animátori so Svätým Otcom", kde bola namiesto hore umiestnenej snímky fotografia z Biblickej olympiády.

šéfredaktor

Svetlo z východu pre nás

(K 10. výročiu Orientale Lumen)

Druhého mája, na sviatok prenesenia ostatkov svätého Atanáza Alexandrijského, uplynulo desať rokov odvtedy, čo rímsky pápež Ján Pavol II. uverejnil svoj apoštolský list Orientale Lumen (Svetlo z východu). Pre nás gréckokatolíkov je to nepochybne najvýznamnejší pápežský dokument, hoci sa mu venuje dosť málo pozornosti. Možno je to spôsobené aj tým, že hoci dokument vyšiel pomerne skoro aj v slovenskom preklade v Spolku sv. Vojtecha, preklad bol veľmi nekvalitný, terminologicky zlý a na niektorých miestach bol zmysel oproti originálu dokonca prevrátený. (Iný slovenský preklad je dostupný na internetovej stránke http://grkat.nfo.sk, ten netrpí týmito neduhmi.)

Prečo je Orientale Lumen najvýznamnejším pápežským dokumentom pre nás gréckokatolíkov? Preto, lebo sa osobitne obracia na východných katolíkov (osobitne oslovuje východných katolíkov) a celý pojednáva o východnom kresťanstve. (Ten, pravda, zahŕňa nielen gréckokatolíkov, ale aj katolíkov ďalších obradov – arménskeho, koptského, etiópskeho... a, samozrejme, aj nekatolícke východné cirkvi.) Bude teda zaiste potrebné opäť načrieť do textu tohto apoštolského listu. V krátkosti si teraz z neho priblížime aspoň niektoré myšlienky.

Hneď v úvode rímsky pápež jasne hovorí, že východné obrady sú rovnako súčasťou Katolíckej cirkvi ako obrad latinský, sú rovnako úctyhodné, spásonosné a katolícke. Bez východných obradov by Katolícka cirkev nebola skutočne katolíckou, čosi by jej chýbalo. „Keďže naozaj veríme, že úctyhodná a starobylá tradícia východných cirkví je integrálnou časťou dedičstva Kristovej Cirkvi, prvou nevyhnutnosťou pre katolíkov je poznať ju, aby sa ňou mohli živiť... Je nevyhnutné, ... aby bol Cirkvi a svetu navrátený plný prejav katolicity Cirkvi, vyjadrený nie iba jednou tradíciou...“ (č. 1 a ďalej; porov. aj č. 20). Významné a pre niektorých možno prekvapujúce je, že pápež v dokumente len málokedy rozlišuje katolícky a nekatolícky kresťanský východ (zjednodušene - gréckokatolícky a pravoslávny), čo znamená, že majú jedno a to isté spoločné dedičstvo. V dokumente sú vnímané väčšinou jednoducho ako kresťanský východ, resp. východné cirkvi – ako jednotný celok. Rímsky pápež si je vedomý a dáva najavo, že pravoslávni i východní katolíci majú spoločnú tradíciu liturgickú, spirituálnu, právno-disciplinárnu i teologickú. „Naši východní katolícki bratia sú si dobre vedomí toho, že spolu s pravoslávnymi bratmi sú živými nositeľmi tejto tradície“ (č. 1, porov. aj č. 21 a ďalšie).

Ďalšou pre niektorých možno novotou je potvrdenie, že východné cirkvi majú svoju vlastnú teológiu, ktorá je tiež katolíckou teológiou, i keď sa niekedy líši od rímskokatolíckej teológie (o tom pojednáva najmä č. 5-6). Jánovi Pavlovi II. je osobitne drahá teológia

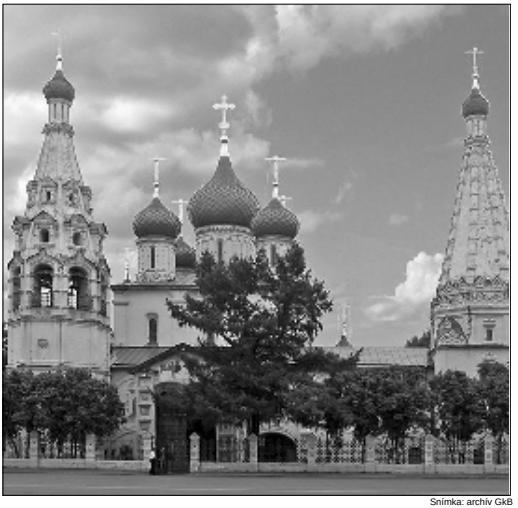

Snímka: archív GkB

zbožštenia človeka, ktorá je základným kameňom teológie východných cirkví. „Účasť na trojičnom živote sa uskutočňuje prostredníctvom liturgie a osobitným spôsobom v Eucharistii, ktorá je tajomstvom zjednotenia s osláveným Kristovým telom a semenom nesmrteľnosti. Východná teológia prisudzuje celkom osobitné postavenie Svätému Duchu pri zbožšťovaní, a predovšetkým pri sviatostiach: mocou Svätého Ducha, ktorý prebýva v človeku, sa už tu na zemi začína proces zbožšťovania, stvorenie sa premieňa a nastoľuje sa Božie kráľovstvo. Náuka kappadóckych otcov o zbožšťovaní prešla do tradície všetkých východných cirkví a je súčasťou ich spoločného dedičstva. Toto sa dá zhrnúť v myšlienke, ktorú už na konci 2. storočia vyjadril sv. Irenej: Boh sa stal synom človeka, aby sa človek mohol stať synom Boha. Táto teológia zbožštenia ostáva jedným z objavov osobitne vzácnych východnému kresťanskému mysleniu“ (č. 6).

Veľa priestoru venoval Ján Pavol II. aj mníšstvu – životu v hlbokej modlitbe a spojení s Bohom v snahe o čo najdokonalejšie naplnenie krstného povolania. Zdôrazňuje potrebu kontemplatívneho mníšstva v dnešnom svete. „Kláštor je prorockým miestom, v ktorom sa stvorenie stáva Božou oslavou a kde sa konkrétne žitý príklad lásky k blížnemu stáva ideálom ľudského spolunažívania, kde ľudská bytosť hľadá Boha bez bariér a prekážok, miestom, ktoré sa takto stáva oporou pre všetkých, nosí ich v srdci a pomáha im hľadať Boha“ (č. 9). „Práve v postupnom odtrhnutí sa od toho, čo mu vo svete prekáža vo vytvorení spoločenstva so svojím Pánom, spoznáva mních svet ako miesto, v ktorom sa odráža krása Stvoriteľa a láska Vykupiteľa. Mních vo svojej modlitbe vyslovuje epiklézu Ducha nad svetom a je si istý, že bude vypočutý, pretože táto jeho modlitba má účasť na samotnej Kristovej modlitbe. A tak v sebe cíti zrod hlbokej lásky voči ľudstvu, tej lásky, ktorú na východe modlitba často oslavuje ako atribút Boha, priateľa ľudí (čelovikoľubca), ktorý neváhal obetovať svojho Syna, aby zachránil svet“ (č. 14).

I keď viaceré veci sa nám môžu zdať akoby nové, sú oddávna súčasťou našej autentickej tradície a len upadli do zabudnutia či boli vytlačené cudzorodými (najmä latinskými) prvkami. Rímsky pápež nás uisťuje, že patria k plnej univerzalite Cirkvi a vyzýva k ich obnove, oživeniu. „Viackrát bolo pripomenuté, že plná jednota, ktorá bola už uskutočnená medzi katolíckymi východnými cirkvami a Rímskou cirkvou, nesmie mať za následok umenšenie ich vedomia vlastnej autentickosti a originality. Kdekoľvek by sa tak bolo stalo, Druhý vatikánsky koncil ich vyzýva, aby znovu odhalili svoju identitu, keďže «majú právo a povinnosť spravovať sa podľa svojich vlastných ustanovení, ktoré odporúča úctyhodná starobylosť a ktoré lepšie vyhovujú povahe ich veriacich a podľa všetkého účinnejšie zabezpečujú dobro duší»“ (č. 21).

Napokon oslovuje Ján Pavol II. aj latinských katolíkov, aby spoznávali a ctili si kresťanský východ. „A obrátenie sa vyžaduje aj od latinskej Cirkvi, aby rešpektovala a naplno spoznala hodnotu východných kresťanov a aby s vďačnosťou prijala duchovné poklady, ktorých nositeľmi sú pre dobro celého katolíckeho spoločenstva východné katolícke cirkvi; aby oveľa viac ako v minulosti konkrétne dokazovala, nakoľko si cení a obdivuje kresťanský východ a za aký podstatný pokladá jeho prínos k tomu, aby bola naplno prežívaná univerzalita Cirkvi.“ (č. 21)

Mohli by sme pokračovať mnohými ďalšími myšlienkami o ekumenizme, liturgii... Najlepšie ale asi bude zahĺbiť sa priamo do textu tohto apoštolského listu, ktorý aj pre nás napísal dnes už zosnulý rímsky pápež Ján Pavol II. Dovolil by som si ho považovať za akýsi jeho testament pre nás, východných katolíkov. Zaslúži si našu opätovnú pozornosť a dôslednejšiu reflexiu.

* Slovenský preklad Orientale Lumen je dostupný na internete na http://grkat.nfo.sk/Texty/

Andrej Škoviera

Pánovi novokňazi

Prešovská eparchia

Mgr. Igor Cingeľ, nar. 24.12.1980 v Bardejove, diakonát 04.06.2005, presbyterát 19.06.2005, primície 26.06.2005 v Malcove.

Mgr. Pavol Černický, nar. 05.05.1978 v Svidníku, diakonát 06.07.2005, presbyterát 10.07.2005, primície 24.07.2005 v Šarišskom Štiavniku.

Mgr. Marián Feckaníč, nar. 25.01.1980 v Starej Ľubovni, diakonát 06.07.2005, presbyterát 10.07.2005, primície 16.07.2005 v Šambrone.

Mgr. Rastislav Firment, nar. 18.01.1980 v Starej Ľubovni, diakonát 04.06.2005, presbyterát 19.06.2005, primície 26.06.2005 v Ďurkovej.

Mgr. Jozef Harvílko, nar. 16.07.1980 v Stropkove, diakonát 04.06.2005, presbyterát 19.06.2005, primície 25.06.2005 v Oľšavke.

Mgr. Peter Kijovský, nar. 18.01.1980 v Prešove, diakonát 06.07.2005, presbyterát 10.07.2005, primície 24.07.2005 v Milpoši.

Mgr. Ján Kovaľ, nar. 08.09. 1980 v Košiciach, diakonát 04.06.2005, presbyterát 19.06.2005, primície 26.06.2005 v Zemplínskej Teplici.

Mgr. Martin Krajňák, nar. 05.01.1974 v Prešove, diakonát 06.07.2005, presbyterát 10.07.2005, primície 16.07.2005 v Prešove.

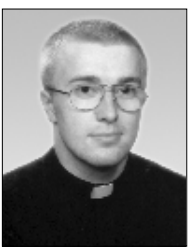

Dipl.-Theol. Univ. Ján Krupa, nar. 08.12.1977 vo Vranove nad Topľou, diakonát 06.07.2005, presbyterát 10.07.2005, primície 17.07.2005 v Sečovskej Polianke.

Mgr. Jozef Popík, nar. 02.05.1979 v Svidníku, diakonát 04.06.2005, presbyterát 19.06.2005, 26.06.2005 v Stročíne.

Mgr. Jozef Špes, 18.02. 1980 v Prešove, diakonát, 04.06.2005, presbyterát 19.06.2005, primície 25.06.2005 v Prešove.

PANE, ZOSTAŇ S NAMI

3. Lámanie chleba, ako sa Eucharistia spočiatku nazývala, stojí vždy v centre života Cirkvi. Prostredníctvom neho Kristus sprítomňuje v priebehu času tajomstvo svojej smrti a svojho zmŕtvychvstania. V ňom prijímame Krista osobne ako „živý chlieb, ktorý zostúpil z neba“ (Jn 6, 51). V tomto chlebe sa nám dáva záruka večného života, vďaka ktorej vopred môžeme zakúsiť večnú hostinu nebeského Jeruzalema. Vo svetle učenia cirkevných otcov, ekumenických koncilov a mojich predchodcov som viackrát vyzval Cirkev, aby premýšľala o Eucharistii, naposledy v encyklike Ecclesia de Eucharistia. V tomto liste nechcem opäť predkladať už ponúknutú náuku, ktorú som odporúčal prehĺbiť si a osvojiť. No myslím si, že stanovenému cieľu by mohlo veľmi účinne pomôcť, keby bol celý jeden rok venovaný tejto obdivuhodnej sviatosti.

4. Ako je známe, Rok Eucharistie bude trvať od októbra 2004 do októbra 2005. Priaznivú príležitosť na túto iniciatívu mi ponúkli dve udalosti, vhodne označujúce jeho začiatok a koniec: Medzinárodný eucharistický kongres, ktorý sa koná od 10. do 17. októbra 2004 v Guadalajare (Mexiko), a Riadne zhromaždenie Biskupskej synody, ktorá sa bude od 2. do 29. októbra 2005 vo Vatikáne zaoberať témou Eucharistia, zdroj a vrchol života a poslania Cirkvi. Pri rozhodovaní sa pre tento krok som bral do úvahy aj ďalšiu skutočnosť: na tento rok pripadá Svetový deň mládeže, ktorý sa bude konať v Kolíne nad Rýnom od 16. do 21. augusta 2005. Túžim, aby sa mladí zhromaždili okolo Eucharistie, tohto životodarného centra, a živili z neho svoju vieru a svoj entuziazmus. Myšlienku na podobnú iniciatívu nosím už dlhšie v srdci: predstavuje prirodzený vývoj pastoračného smerovania, ktoré som zámerne chcel dať Cirkvi, najmä od začiatku prípravného obdobia na Veľké jubileum, a ku ktorej som sa potom vrátil v nasledujúcich rokoch.

5. V tomto apoštolskom liste by som chcel zdôrazniť kontinuitu daného smerovania, aby všetci mohli ľahšie pochopiť jeho duchovný význam. Vzhľadom na konkrétne uskutočnenie Roka Eucharistie počítam s osobným nasadením pastierov partikulárnych cirkví, ktorým úcta k takému veľkému tajomstvu iste vnukne príhodné aktivity. Okrem toho moji spolubratia v biskupskej službe iste ľahko pochopia, že iniciatíva, nasledujúca krátko po skončení Roka ruženca, sa nachádza na takej vysokej duchovnej úrovni, že nijakým spôsobom neobmedzuje pastoračné programy jednotlivých diecéz. Naopak, práve ona môže tieto programy účinne osvetliť tým, že ich zakotví v tajomstve, ktoré je prameňom a tajomstvom duchovného života veriacich, ako aj všetkých iniciatív miestnej cirkvi. Preto nežiadam, aby sa prerušili pastoračné cesty, na ktoré sa vydali jednotlivé cirkvi, ale aby sa na nich zdôraznil eucharistický rozmer, ktorý je vhodný pre celý kresťanský život. Z mojej strany by som chcel týmto listom navrhnúť niekoľko základných usmernení v nádeji, že Boží ľud vo svojich rôznych zložkách prijme môj návrh ochotne a s horlivou láskou.

I. V LÍNII KONCILU A JUBILEA

S pohľadom zameraným na Krista

6. Pred desiatimi rokmi som sa tešil, že som listom Tertio millennio adveniente (10. novembra 1994) mohol naznačiť cestu prípravy na Veľké jubileum roku 2000. Cítil som, ako sa táto historická šanca vynárala na horizonte sťa veľká milosť. Prirodzene, nenamýšľal som si, že by jednoduchý chronologický prelom, akokoľvek pôsobivý, mohol sám osebe priniesť veľké zmeny.

Ján Pavol II. (na pokračovanie)

ANKETA

Ako často pristupujete k Eucharistií?

Mária, dôchodkyňa
Snažím sa čo najčastejšie, lebo veľmi ľúbim Ježiška. Odtrhlo mi ruku, ktorú mi prišili. Povedala som: „Bože, nech sa stane tvoja vôľa a nie moja." Ruka je krivá, ale v poriadku. Milujem Ježiša a túžim ho prijímať v Eucharistii, v ktorej sa nám dáva.

Rudolf, dôchodca
Vysvetlite mi, čo je to Eucharistia. Som veriaci, ale nie katolíckeho vierovyznania. Ja do chrámu chodím, zúčastňujem sa bohoslužieb aj svätej spovede. Keď nemôžem ísť do chrámu, snažím sa počúvať bohoslužbu v rádiu alebo ju pozerať v televízii.

Janka, učiteľka
K Eucharistii sa snažím pristupovať čo najčastejšie. V nedele a prikázané sviatky chodím skoro stále. Keď nie som odcestovaná, idem na liturgiu a sväté prijímanie aj cez týždeň. K Eucharistii pristupujem preto, aby som bola posilnená. Dáva mi to silu do ďalších dní.

Jana, živnostníčka
Ak môžem, pristupujem k Najsvätejšej Eucharistii čo najčastejšie. Najviac je to však v nedeľu a vo sviatočné dni. Na sväté prijímanie pristupujem, lebo chcem prijať Ježiša do svojho srdca. Chcem čerpať pokoj a silu do ďalších dní môjho života.

Lucia, študentka
Väčšinou vždy v nedeľu a na veľké sviatky v roku. Ak môžem a vyhovuje mi to, tak aj na prvé piatky v mesiaci. Keď prijmem Eucharistiu, cítim sa naplnená a šťastná, že som bez hriechu.

sr. Serafína, SNPM
K Eucharistii pristupujem denne nie preto, že som rehoľníčka, ale hlavne preto, že potrebujem Ježiša Krista, jeho osobnú prítomnosť v mojom živote. Je mojou silou a svetlom v prežívaní situácií každého dňa. Keďže Eucharistia znamená vďakyvzdávanie, chcem ďakovať Najvyššiemu za všetky dary a požehnania v mojom zasvätení. Eucharistia je ten, ktorý nás spája. V apoštoláte túto jednotu veľmi potrebujem.

Peter Laca

Eucharistia v živote bl. biskupa mučeníka Pavla Gojdiča

Lámanie chleba, ako sa Eucharistia spočiatku nazývala, stojí vždy v centre života Cirkvi. Prostredníctvom neho Ježiš Kristus sprítomňuje v priebehu času tajomstvo svojej smrti a svojho vzkriesenia. V ňom prijímame Krista osobne ako živý chlieb, ktorý zostúpil z neba (porov. Jn 6, 51) a kto bude z neho jesť, bude žiť naveky (porov. Jn 6, 51). Takto každá svätá liturgia je pre nás, podľa svätého Pavla, účasťou na Kristovej smrti: „A tak vždy, keď budete jesť tento chlieb a piť tento kalich, zvestujete Pánovu smrť, kým nepríde" (1 Kor 11, 26).

Je to veľké tajomstvo! Prameň a vrchol celého kresťanského života! Zdroj a vrchol života a poslania Cirkvi, ktorým Ježiš Kristus v najvyššej forme napĺňa svoj prísľub: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta" (Mt 28, 20).

Svätý Otec Ján Pavol II. vo svojej encyklike Cirkev žije z Eucharistie preto vyslovil želanie, aby ovocím Roku Eucharistie, ktorý slávime od októbra 2004 do októbra 2005, boli v prvom rade dve skutočnosti: oživenie slávenia nedeľnej svätej liturgie vo všetkých kresťanských komunitách a zveľadenie eucharistickej adorácie mimo svätej liturgie.

V apoštolskom liste Pane, zostaň s nami, ktorý Svätý Otec Ján Pavol II. k Roku Eucharistie adresuje biskupom, kňazom a veriacim, zdôrazňuje kontinuitu daného smerovania, aby všetci mohli ľahšie pochopiť jeho význam. Vzhľadom na konkrétne uskutočnenie Roka Eucharistie počíta s osobným nasadením pastierov miestnych cirkví, ktorým úcta k takému veľkému tajomstvu iste vnukne príhodné aktivity. Preto navrhuje niekoľko základných usmernení v nádeji, že Boží ľud v rôznych svojich zložkách prijme jeho návrh ochotne a s horlivou láskou (5).

V závere svojho apoštolského listu pripomína, že „pred našimi očami stoja príklady svätých, ktorí v Eucharistii našli pokrm na ich ceste k dokonalosti. Koľkokrát vyronili slzy pohnutia pri zakúšaní takého veľkého tajomstva a prežívali nevysloviteľné hodiny «snúbeneckej» radosti pred Oltárnou sviatosťou..." (31).

Veľkým príkladom, ktorý zakúšal toto veľké tajomstvo Eucharistie a nachádzal v nej pokrm na svojej ceste k dokonalosti, je bl. biskup-mučeník Pavol Gojdič. Otec Marián Potaš, OSBM, žijúci svedok jeho mučeníckeho života, vo svojej knihe Dar lásky spomína, že celý život bl. Pavla bol preniknutý láskou k Najsvätejšej Eucharistii.

Jeho veľkou devízou bola veľká láska k eucharistickému Ježišovi. Ešte ako bohoslovec svoj voľný čas trávil adoráciou pred svätostánkom v seminárskej kaplnke. Tento hlboký a vrúcny vzťah možno v jeho živote sledovať stále. Nielenže k tejto úcte povzbudzoval, ale sám bol tým najlepším príkladom. Ak ho niekto hľadal a nemohol nájsť, nakoniec ho našiel v biskupskej kaplnke, kde kľačal alebo ležal doluznačky na znak kríža pred svätostánkom.

Ako starostlivý pastier si bol dobre vedomý, že pre povznesenie duchovného života eparchie je potrebné rozvinúť úctu k Eucharistii a aby sa v každom spoločenstve robilo všetko na jej dôstojné slávenie podľa stanovených noriem, za účasti ľudu a zapojením služobníkov do jednotlivých úloh. Vo všetkých farnostiach preto zaviedol poklonu k Najsvätejšej Eucharistii. Ďalej zaviedol Apoštolát modlitby, konanie suplikácií po večierni, vyzýval k častému sv. prijímaniu, ako aj konaniu Svätej hodiny, hlavne v kláštoroch otcov a sestier baziliánov.

Jeho najväčšou túžbou bolo zaviesť neprestržitú adoráciu pred eucharistickým Kristom v Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa v Prešove a neskoršie aj v kaplnke kláštora otcov baziliánov na Duchnovičovej ulici.

Vo svojom pastierskom liste č. 3600/34 vyzýval k uzmiereniu eucharistického Ježiša Krista za hriechy sveta. Vyzval duchovných

Nový pápež sa nebojí o budúcnosť Cirkvi

Jednými z prvých slov Svätého Otca Benedikta XVI. boli slová, ktorými pozdravil zbor kardinálov bezprostredne po svojom zvolení za pápeža: „Napriek všetkému v mojom srdci prevažuje toto najhlbšie poďakovanie sa za dar Božej milosti. Túto skutočnosť považujem za osobitnú milosť, ktorú mi vyprosil môj ctihodný predchodca Ján Pavol II. Zdá sa mi, akoby jeho silná ruka tisla moju, zdá sa mi, že vidím jeho usmievajúce sa oči a že načúvam jeho slovám, ktorými sa v tejto chvíli obracia osobitne na mňa: NEBOJ SA!"

Keď si uvedomíme, v akej dobe začína nový pápež svoj pontifikát, mnohí z nás si pomyslia, že to bude mať ťažké. Napriek tomu pri inauguračnej slávnosti na Námestí sv. Petra z jeho očí blčal oheň radosti a pastoračného zápalu. Napokon, jeho slová to jasne potvrdzujú: „Nebudem šetriť sily a zápal a budem pokračovať v sľubnom dialógu s rozličnými civilizáciami, aby zo vzájomného porozumenia vzišli podmienky lepšej budúcnosti pre všetkých." Z uvedeného vyplýva, že napriek obavám z budúcnosti Cirkvi, ktoré vyslovujú mnohí odborníci, Benedikt XVI. ostáva pokojný a pripravený s jasným plánom vpadnúť do dejín Cirkvi a ľudstva vôbec: „Pripravujem sa nastúpiť do tohto osobitného úradu v službe odovzdaním sa univerzálnej Cirkvi, ponížením sa do rúk Božej prozreteľnosti." ...

Oprava z minulého čísla. Ospravedlňujeme sa autorovi i čitateľom za chybu software.

a veriacich, aby od sviatku Krista Kráľa v celej eparchii úpenlivo prosili eucharistického Krista tak, aby každý deň prinajmenšom jeden kňaz celú hodinu a každú nedeľu a vo sviatok všetci veriaci tej-ktorej farnosti pol dňa adorovali pred Ježišom tajomne ukrytým v Najsvätejšej Eucharistii.

V roku 1943 pastierskym listom č. 3440/43 vyhlasuje v Prešovskej eparchii Eucharistický rok. Bol to vojnový rok. V ňom, okrem iného, čítame: „Drahí moji veriaci! Skoro 2000 rokov už uplynulo odvtedy, čo sa Kristus plavil so svojimi apoštolmi po Galilejskom mori, keď prišla búrka... Prestrašení apoštoli začali volať: ‚Pane, zachráň nás, hynieme...' Na celom svete besnie strašná búrka a denne si vyberá svoje obete... Ako sa kedysi učeníci obrátili na Spasiteľa..., podobne aj my sme povinní urobiť v tejto strašnej svetovej búrke... Chceme a budeme odprosovať a uzmierovať Spasiteľa za naše hriechy a hriechy iných; a to predovšetkým uctievaním, vzývaním a úpenlivými prosbami k Najsvätejšej Eucharistii."

Tento Eucharistický rok sa slávnostne ukončil v Prešove 18. júna 1944 Eucharistickým dňom za účasti duchovenstva a veriacich celej eparchie. V tento deň bola slúžená svätá liturgia pod holým nebom, po ktorej sa uskutočnila procesia s Najsvätejšou Eucharistiou. Procesia navštívila všetky chrámy v meste. Táto nezvyčajná slávnosť sa skončila vrúcnou kázňou biskupa Pavla a požehnaním ľudu Najsvätejšou Eucharistiou.

Túto akciu si všimla aj Svätá stolica. Z Apoštolskej nunciatúry v Bratislave na adresu biskupa Pavla prišiel pochvalný list, v ktorom sa písalo, že Svätý Otec mal z uskutočneného Eucharistického roku radosť a všetkým posiela svoje apoštolské požehnanie.

Pri tejto príležitosti biskup Pavol vydal nariadenie, v ktorom, podobne ako v predchádzajúcich, opäť pripomínal duchovenstvu, aby nikdy nezabúdalo, že jeho jediným útočiskom vo všetkých životných ťažkostiach je svätostánok (kivot). Cieľom týchto nariadení bolo zapáliť srdcia veriacich veľkou láskou k Najsvätejšej Eucharistii, ktorou treba duchovne obnoviť duchovenstvo i veriacich a všetkých zjednotiť v spoločnom Apoštoláte modlitby.

Tieto nariadenia priniesli veľa ovocia v duchovnej obnove Prešovskej eparchie, a preto niet divu, že Eucharistia sa stala silou nielen v týchto vojnových časoch, ale aj v budúcich rokoch, v ktorých nielen biskup Pavol, ale celá Gréckokatolícka cirkev prežívali ťažké utrpenie.

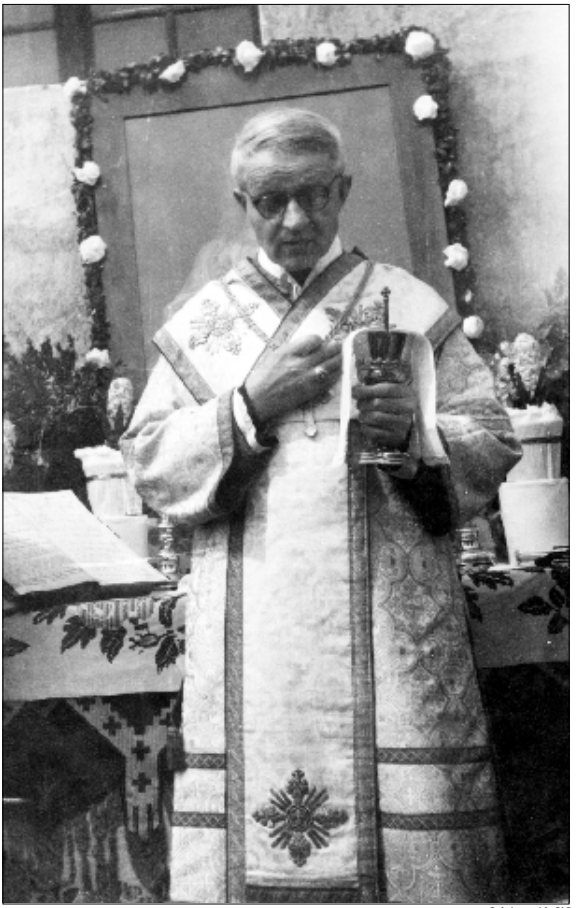

Snímka: archiv GkB

Za pozornosť stojí všimnúť si aj to, že po svojom zatknutí v roku 1950 a väznení v internačnom kláštore v Báči na sviatok Božieho tela dňa 8. júna 1950 sa biskup Pavol naposledy zúčastnil na verejnej liturgii. V tento deň bola v kláštore aj slávnostná procesia s Najsvätejšou Eucharistiou. Nasledujúceho dňa, 9. júna 1950, bol už úplne izolovaný.

Eucharistia bola biskupovi Pavlovi posilou aj počas jeho ťažkého a dlhoročného väzenia. Aj vo väzení, ak to bolo možné, cítil tú veľkú premenu, ktorá sa konala hoci aj na ošúchanej alumíniovej väzenskej lyžici. Ba Eucharistia, ktorú mu v leopoldovskej väznici podal kňaz Alojz Vrána, bola jeho pokrmom aj v poslednej chvíli života.

Preto ak s Cirkvou slávime Rok Eucharistie, treba si uvedomiť aj na príklade blahoslaveného Pavla, že tajomstvo Eucharistie je príliš veľké na to, „aby si niekto mohol dovoliť nakladať s ním podľa svojich predstáv, ktoré by nerešpektovali posvätnú povahu a univerzálnu dimenziu tohto tajomstva" (Cirkev žije z Eucharistie, 52). Všetci sme preto pozvaní, aby sme znova prežili skúsenosť dvoch emauzských učeníkov, aby sa nám otvorili oči a spoznali ho (Lk 24, 31) – Ježiša, tajomne ukrytého v Najsvätejšej Eucharistii. K tomu nám má poslúžiť aj tento Rok Eucharistie, ktorý nech sa „stane pre všetkých vzácnou príležitosťou uvedomiť si veľkosť nesmierneho pokladu, ktorý Kristus zveril svojej Cirkvi. Nech sa stane príležitosťou na jej živšie a precítenejšie slávenie, aby z nej pramenil kresťanský život, premenený láskou" (Pane, zostaň s nami, 29).

Kto pochopí, čím je pre nás Eucharistia, ten pochopí aj to, že je najväčším šťastím našich životov a života sveta.

Konvertita A. Frossard v knihe Boh jestvuje napísal: „Všetko, čo mi kňaz predkladal v kresťanských pravdách, som s radosťou prijímal. Učenie Cirkvi bolo pravdivé do poslednej čiarky. Uvedomoval som si to pri každom riadku s radosťou tak, ako tlieskame nadšením, keď strela zasiahne priamo stred terča. Jedine Eucharistia ma prekvapila. Nie v tom zmysle, že by sa mi zdala neuveriteľnou. Práve naopak! Udivovalo ma, že Božia láska si zvolila taký neslýchaný prostriedok na to, aby sa rozdávala. A nadovšetko ma prekvapilo, že si na to vybrala chlieb, ktorý je pokrmom chudobných a obľúbeným jedlom detí. Eucharistia bola najkrajším zo všetkých darov, ktoré mi kresťanstvo v takej hojnej miere predložilo" (Korec, J. Ch.: O Eucharistii).

Cirkev to všetko vie. Preto v konštitúcii Svetlo národov hovorí, že Eucharistia je „zdrojom a vrcholom kresťanského života" (11). Cirkev to však nespoznala len dnes, vie to odpradávna, vie to stáročia, od Poslednej večere. Vie to a pripomína to svojim veriacim. Preto Svätý Otec Ján Pavol II. na záver svojej encykliky Cirkev žije z Eucharistie vyzýva: „Vstúpme do školy svätých, veľkých interpretov pravej eucharistickej zbožnosti. V nich dosiahla teológia o Eucharistii plnú krásu, prenesenú do života..., ktorá zohrieva" (62). Blahoslavený biskup-mučeník Peter Pavol Gojdič je nám v tom veľkým príkladom.

František Dancák

Dlhé sukne, vyťahané svetre alebo starostlivosť o seba?

Drahý Emanuel, som dievča, ktoré sa rado pekne oblieka, stará sa o seba, upravuje sa. No vidím, že mnohé dievčatá z nášho zboru nosia iba dlhé sukne, vyťahané svetre a nedbajú o seba. Je to správne? Musím sa obliekať podobne, aby som mohla ísť za Ježišom?

Petra, 19

Drahá Petra,

som veľmi rád, že tvoja túžba ísť za Ježišom je taká veľká, že vyvoláva v tebe mnoho otázok,

na ktoré hľadáš jasnú odpoveď. Jednou z nich je aj otázka, týkajúca sa úpravy tvojho zovňajšku a obliekania.

Myslím si, že veľmi krásna a jasná odpoveď je v Prvom liste Korinťanom, kde sv. apoštol Pavol hovorí: „ Neviete, že ste Boží chrám a že vo vás prebýva Boží Duch?“ (1Kor 3,16)

Dovolím si povedať, že každý kňaz, a nielen kňaz, ale aj veriaci ľudia sa snažia, aby chrámy v našich farnostiach boli krásne, tak zvonka, ako aj zvnútra; aby človek prichádzajúci do chrámu sa v ňom cítil čo najpríjemnejšie a aby krása toho chrámu: svetlá, ikony, kadidlo, sviečky - pomohli každej duši nadviazať hlbšie spojenie s Bohom.

Milá Petra, náš Boh je nesmierne krásny a krása nám hovorí, kričí, „spieva“ o ňom. Tak je to aj s človekom. Nie je nič zlé na tom, keď sa rada pekne obliekaš, keď sa rada upravuješ a nosíš pekné veci, lebo, keď máš zmysel pre krásu, máš zmysel pre Božie veci. Ale, na druhej strane, je veľmi dôležité pochopiť, čo je a aká je skutočná krása.

To, čo kričí a vyzdvihuje dnešný svet, aj čo sa dnešnej módy týka, často nemá nič spoločné s Bohom a jeho krásou. Obtiahnuté veci a prehnané výstrihy, minisukne, „elasťáky“ neukazujú pôvab ženy, jej krásu a vznešenosť, ale robia zo ženy objekt mužskej žiadostivosti. Tento svet a móda hovoria: „Obleč sa tak, aby si bola sexi, aby si vzbudzovala neodolateľnú túžbu u mužov, aby sa za tebou, lepšie povedané, za tvojím telom, obzrel každý.“

Snímka: archív redakcie

Drahá Petra, toto nie je krása! To, čo som tu spomenul, často zatieňuje skutočnú krásu ženy a vyvoláva túžbu iba po jej tele.

Upravuj sa, obliekaj sa krásne, ale vždy maj na pamäti, že pohľad na teba má vyvolávať v ľuďoch zmysel pre krásu, pôvab, čistotu a obdiv k tomu, koho nosíš v sebe – Božiemu Svätému Duchu, nie duchu tohto sveta – duchu žiadostivosti.

o. Slavo

dobré rady k ni(e)čomu

Ak chceš byť krásny(a), zastav sa: minútu pred svojím zrkadlom, päť minút pred svojou dušou, pätnásť minút pred Bohom, a potom aj prišplášť bude na tebe vyzerať ako najkrajšia večerná róba.

Úsmevom:

Manželka: „Počuj, Jano, potrebovala by som nové šaty. Tieto nosím už vyše mesiaca.“

Manžel: „Šaty, šaty, vždy len šaty! Nemôžeš povzniesť myseľ raz i k niečomu vyššiemu?“

Manželka: „Ba naozaj! Máš pravdu! Potrebujem aj letný klobúk.“

Ona: „Muž môj, chcela by som sa s tebou poradiť o nových šatách.“

On: „Zasa by si chcela kupovať nové šaty?“

Ona: „Upokoj sa, už sú kúpené, len zaplatiť ich treba...“

Otec sľúbil svojmu synovi, že mu kúpi nové auto, ak syn splní tri podmienky: dá si ostríhať vlasy, na vysvedčení bude mať samé jednotky a prečíta si Bibliu.

Na konci roka prišiel syn domov, v rukách vysvedčenie s čistými jednotkami a čestne vyhlásil, že prečítal Bibliu od začiatku až do konca.

„A čo tvoje vlasy?“ spýtal sa otec.

„Aj Ježiš a apoštoli nosili dlhé vlasy.“ odpovedal syn pohotovo.

„Tak potom tiež vieš, že všade chodili pešo!“ dokončil otec.

Anketa: SÚ POTREBNÉ NEJAKÉ „ÚSTUPKY“ V MÓDE, ABY SME SA VIAC PÁČILI BOHU?

Peter, 22: Myslím si, že Bohu je úplne jedno, v čom som oblečený, pokiaľ to nie je také oblečenie, ktoré by pohoršovalo iných, alebo by nejakým spôsobom urážalo jeho samého. Ja osobne nevidím rozdiel v tom, či sa modlím v pyžame, v rifliach a tričku, alebo v obleku. Samozrejme, treba vedieť, kde si to môžem dovoliť (je jasné, že neprídem do chrámu v pyžame).

Jarka, 19: Myslím si, že Boh nie je ten, kto určuje módne obmedzenia. Sú to skôr spoločenské, morálne pravidlá slušného odievania. Je dôležité, aby ľudia vedeli, čo si môžem na danú príležitosť obliecť, aby nevzbudzovali neželanú pozornosť. Nemenej dôležitá je cudnosť, čo sa týka hlavne niektorých dnešných moderných dievčat. Veď žena, dievča je krásna, aj keď má o pár centimetrov dlhšiu sukňu.

Eva, 18: Bohu sa páčime takí, akí sme. Každý človek má vedieť, čo si má na akú príležitosť obliecť. Oblečenie by malo byť také, aby nevzbudzovalo pohoršenie ani pozornosť. Boh od nás nežiada obmedzenia v ničom. Dal nám rozum a slobodnú vôľu a je na každom z nás, aby sme zvážili, čo človek môže a čo by nemal.

Štefan, 24: Hovorí sa, že šaty robia človeka. Boh určite chce, aby sme sa páčili jemu. My máme slobodnú vôľu a je na nás ako sa zachováme k Bohu. A nielen k nemu, ale aj k okoliu, aby sme sa vlastnou vinou nestali terčom pohoršenia alebo kritiky.

Diana, 17: Ja na módne trendy neberiem ohľad. Nosím veci, v ktorých sa cítim pohodlne, a obliekam sa skôr skromnejšie ako nápadne. Boh pozerá na srdce a nie na to, kto je ako oblečený. Ja si chcem nájsť priateľa, ktorý ma bude mať rád takú, aká som a nie pre moje super módne šaty. Držať krok s módou je pre mňa zbytočný prepych. Jednoduchým oblečením nič nepokazím.

Modliaci sa Mojžiš

Izrael bojuje proti Amalekitom. Amalekiti sú potomkovia Ezaua, Jakubovho brata, ktorý nedostal prvorodenectvo. Sú vlastne obrazom sveta, ktorý sa vzpiera voči Bohu; a preto bojujú proti synom Izraela, chcú im zabrániť vstup do zasľúbenej zeme, miesta odpočinku a pokoja, kde sám Boh bude PASTIEROM svojho ľudu (Ž 23). K tomuto nám Ježiš hovorí: „Keď príde on, Duch Svätý, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy" (Jn 16, 13).

Text (Ex 17, 8-16) hovorí, že Jozue sa odobral bojovať na nížine, zatiaľ čo Mojžiš spolu s Áronom a Hurom vystúpili na končiar vrchu s palicou v ruke, aby sa Mojžiš prihováral za ľud u Boha.

Na končiari vrchu sa modlí Mojžiš so zdvihnutými rukami. Je to dokonalý obraz Ježiša na vrchole Kalvárie so zdvihnutými rukami na kríži. Uskutočňuje prosebnú modlitbu, aby spasil ľudí: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia" (Lk 23, 24).

Tu vidíme, ako poslaním Cirkvi je v podstate modlitba. Ježiš sa modlí z kríža, lebo je ukrižovaný pre svet. Aj počas Mojžišovej modlitby Jozue s ľudom bojoval proti Amalekitom. Tak sa aj Cirkev rozvinie sama nad sebou; bojuje v nížine pomocou ohlasovania evanjelia. Toto veľmi dobre pochopili apoštoli, keď sa rozhodli zriecť sa akejkoľvek inej aktivity, ak by to nebola modlitba a slovo, t.j. ohlasovanie evanjelia (Sk 6, 2-4).

Sledujme ďalej text Exodu a vidíme, že v určitej chvíli sa Mojžišove ruky unavili, lebo ich mal neustále zdvihnuté, a pomaly mu klesali. Keď sa to stalo, Jozue so svojimi ľuďmi ustupovali v bitke.

Vtedy Áron a Hur Mojžiša posadili na skalu. Skala v Písme je predobraz zákona - a toto gesto prorokuje Ježiša Krista, PÁNA ZÁKONA, ktorému prišiel dať dokonalé naplnenie, to znamená zamerať zákon na milosrdenstvo (Mt 5, 17). Keď sa Mojžiš posadí na skalu, podopierajú mu ramená jeden sprava a druhý zľava.

Ako Mojžišovi podopierali sprava i zľava ramená vo forme kríža Áron a Hur, tak Ježiša na kríži budú sprava i zľava podopierať dvaja lotri, čo značí silu jeho lásky voči hriešnikom.

Táto Mojžišova únava, ktorá sa prejavovala klesaním ramien, je pokušením, ktoré trpela a stále bude trpieť Cirkev. Lebo sú také chvíle, keď kríž je nepohodlný a zdanlivo neznesiteľný.

Napokon Ježiš Kristus takisto bude trpieť pokušenie, keď ako ukrižovaný počuje hovoriť svet: „Zostúp z kríža a uveríme ti" (Mt 27, 40-43).

Šalamúnove ódy sú akýmsi zborníkom liturgických hymnov, ktoré prvotní kresťania spievali vo svojich zhromaždeniach, najmä na eucharistii.

Jeden z týchto hymnov hovorí: „Roztiahnem svoje ruky a kričím k Pánovi: ABBA, OTČE MÔJ, DO TVOJICH RÚK ODOVZDÁVAM SVOJHO DUCHA."

Týmto spevom proklamovali kresťania víťazstvo Ježiša Krista nad smrťou. Lebo ľudia môžu umučiť svoje telo, ale nie svojho ducha, ako to Ježiš predtým potvrdil: „Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, ale dušu zabiť nemôžu" (Mt 10, 28).

A tak, keď Ježiš na kríži zvolá: „Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha" (Lk 23, 46), koná autentické vyhlásenie svojho víťazstva, svojej lásky k Otcovi, lásky Otca k nemu, dávajúc cisárovi to, čo je cisárovo, a Bohu, čo je Božie (Lk 20, 25). Na kríži môžeme byť definitívne zbavení všetkého: dobier, citov, slobody, ba až vlastného tela, ale nemôžu sa dotknúť nášho ducha, pretože v každej trýznivej chvíli nášho života môžeme víťazne vyhlásiť s Ježišom: „Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha."

IGLESIA SIN FRONTERAS
P. Antonio Pavia, Quito - Ecuador
Preložila E. Ilečková

PRÍBEHY ZO ŽIVOTA SVÄTÝCH

Náš prepodobný otec Peter Atoský (12. jún)

Hoci veríme v Boha a sme presvedčení o jeho dobrých úmysloch s nami, predsa niekedy opúšťame cestu jeho spravodlivosti a kráčame podľa vôle vlastných sŕdc (porovnaj záverečnú modlitbu deviatej hodinky v knižke Hore srdcia, str. 49). Nasledujúci príbeh nám ukazuje, aké dôležité je konať podľa Božích zámerov a v prípade poblúdenia vytrvať v modlitbe i pôste.

Svätý Peter Atoský sa narodil v Grécku okolo roka 640. Pociťoval silnú túžbu po mníšstve, ale napriek tomu sa rozhodol pre život zasvätený vojenskej dráhe. Stal sa vojakom a napokon vysokopostaveným veliteľom. Po úspešne sa rozvíjajúcej kariére bol však v roku 667 zajatý a uväznený v arabskom meste Samara pri rieke Eufrat. V okovách veľa rozmýšľal o svojom predchádzajúcom živote a túto udalosť pochopil ako trest za nesplnenie niekdajšieho dobrého zámeru, preto sa rozhodol znášať všetky protivenstvá veľmi trpezlivo. Keď uplynulo veľa času a nečrtala sa nádej na vyslobodenie, začal sa stále viac obracať k Bohu a prosiť o pomoc svätého Mikuláša Divotvorcu (liturgická pamiatka 6. decembra a 9. mája). K svojim modlitbám pripojil tvrdý pôst a záväzok: ak sa zbaví týchto okov, nevráti sa do sveta, ale odíde do Ríma, aby tam pri hrobe svätého apoštola Petra prijal mníšske podstrihnutie.

Po mnohých týždňoch sa mu znenazdania zjavil vo sne svätý Mikuláš a povedal: „Počul som tvoju modlitbu, prijal som vzdychanie tvojho srdca a prosil som za teba dobrotivého a láskyplného Boha. Keďže si však ty nebol rýchly pri plnení jeho prikázaní, ani on nechce byť rýchly pri tvojom vyslobodení z týchto okov, ale chce ti pripraviť na spásu niečo lepšie. Predsa však, ...neochabuj v modlitbe..."

Keď sa dlhší čas nič nedialo, svätý Mikuláš sa Petrovi Atoskému zjavil vo sne znova a povedal: „Ver mi, brat, že Božiu dobrotu som za teba prosiť neprestal, ale neviem, na základe akých súdov a akej prozreteľnosti Pán tvoje vyslobodenie odkladá. Napriek tomu nestrácaj nádej v jeho milosrdenstvo... Ja kvôli tebe oslovím veľkého prosebníka, ktorý sa stane, ak ho zavoláš na pomoc, tvojím prostredníkom. Verím, že ak sa budeme modliť za teba spoločne, Milujúci človeka nás vypočuje." Peter sa spýtal: „Kto, svätý vladyka, môže uprosiť Boha skôr ako ty...?" Odpoveď znela: „Poznáš, Peter, spravodlivého Simeona, ktorému sa hovorí Bohopríjemca, pretože prijal na svoje ruky Krista Pána... (Lk 2, 25 – 35)?" Keď sa Peter prebudil zo sna, pokračoval v horlivej modlitbe a prísnom pôste.

Po určitom čase sa svätý Mikuláš zjavil Petrovi znova, no tentoraz nie vo sne. Stál pri ňom aj svätý Simeon Bohopríjemca (liturgická pamiatka 3. februára), ktorý sa ho spýtal: „Splníš svoj sľub, že sa staneš mníchom a budeš viesť cnostný život?" Peter mu odpovedal: „Áno, vladyka, s Božou pomocou ho splním." Svätec mu odvetil: „Ak sľubuješ, že ho splníš, bez prekážok môžeš odtiaľto odísť a vybrať sa, kam budeš chcieť. Nič ťa tu nemôže zadržať." Nato sa svojím žezlom dotkol jeho okov a ony spadli. Peter Atoský vstal, podobne ako kedysi jeho menovec svätý apoštol Peter (Sk 12, 6 – 11), a uvidel dvere väzenia otvorené. Spoločne s obidvoma svätcami nimi vyšiel von a dostal sa na slobodu. Keď sa spamätal zo všetkých týchto udalostí, pobral sa do Ríma a prijal mníšske podstrihnutie. Potom odišiel na Atos, kde v súlade s povolaním, ktoré kedysi dostal, viedol život zasvätený výlučne Bohu a vlastnej spáse.

Prosme svätého Petra Atoského, aby nám vyprosil odhodlanie vždy konať podľa Božej vôle a vytrvalosť v modlitbe i pôste.

Marcel Gajdoš

ZAMYSLENIE

„Žime počestne ako vo dne; nie v hýrení a opilstve...“ (Rím 13, 13).

Hriech má obyčajne mnoho detí. Na začiatku sú to zdanlivo obyčajné ľudské „slabosti“, napr. nestriedmosť v pití alkoholu. Niekedy stačí slabý koktail z alkoholu, ktorý tiahne za sebou celú kopu ďalších previnení...

Oslavovali sa narodeniny. Medzi prítomnými bol aj vodič auta. Pil s druhými. Som skúsený vodič; pôjdem bočnými ulicami, tam policajti nehliadkujú, povedal... V noci aj šiel. Na ceste policajti neboli, ale boli tam stromy. Do jedného narazil. Zabil dieťa, manželka ťažko ranená, on sám putoval do väzenia na niekoľko rokov.

Každodenný život svedčí o tom, že dnes sa veľmi pije. Pije sa pri každej príležitosti, ba i bez nej. Oslavuje sa všetko – od narodenia človeka až po jeho smrť. Svadba sa hodnotí podľa toho, koľko sa vypilo. Naši otcovia vítali kedysi hosťov chlebom a soľou. Dnes pohárikom. A našu dobroprajnosť hosť často posudzuje podľa toho, koľkohviezdičkovým koňakom sme ho ponúkli. Človek má strach povedať „nie!“ To je taký zvyk! A výsledok? Nepokoj v rodinách, plač, utrpenie žien, mužov i detí, úrazovosť, dopravné nehody, bitky, vraždy... A potom ten, kto sa nevie spamätať, stáva sa závislým. Trpí jeho telo, duša a tým aj celé okolie...

Pri ceste neďaleko Krakova som čítal nápis: „Nie pij bracie, bo zginiesz. (Nepij, brat, lebo zahynieš)“ Skutočne veľavravný nápis!

* * *

„Milujte sa navzájom bratskou láskou...“ (Rím 12, 10).

V živote kresťana sú dve prikázania lásky k Bohu a blížnemu skutočne späté. Nemôžeme povedať: „Áno, chceme milovať Boha“, ak nepovieme: „Áno, chceme milovať každého člena ľudskej rodiny.“ Tu niet výnimky.

Francúzsky básnik Charles Peguy povedal, že Boh by nám určite začal klásť nepríjemné otázky, keby sme prišli k nemu sami. „Kde máš brata a sestry? Ty si ich so sebou nepriviedol? Hádam si len nepriišiel sám?“

Láska k Bohu a k človeku, ktorú od nás žiadajú dve najväčšie prikázania, sú neoddeliteľné. Ježiš nikdy nehovoril o láske k Bohu bez toho, aby nezdôraznil druhú časť prikázania, lásku k blížnemu. Okrem najväčšieho prikázania výslovne ani nehovorí o láske k Bohu. Vraví, že to, čo urobíme jednému z jeho najmenších detí, akoby sme urobili jemu. Vo svojom posolstve a učení jasne hovorí, že s Bohom sa stretávame hlavne v ľuďoch: v rodine, priateľoch, susedoch, známych, dokonca aj v nepriateľoch. Svätý Pavol nám pripomína, že to má byť láska „bez pretvárky“, v ktorej sa máme predbiehať.

-fd-

Kristus, ako ho nepoznáme

Pri čítaní stránok svätého evanjelia si predstavujeme udalosti spojené s osobou Ježiša Krista a snažíme sa predstaviť si konkrétne stretnutia dvoch osôb. Ako sa Kristus prvýkrát stretol s mýtnikom Matúšom, ako sa pozeral na Máriu Magdalénu, ako s láskou pozeral na bohatého mladíka závislého od majetku, ako si povoláva svojich apoštolov. Sú to stretnutia, z ktorých vyžaruje láska vyvierajúca zo srdca Božieho Syna, nachádzajúc odozvu v oslovených ľuďoch. A predsa, z Evanjelia sv. Jána poznáme iste jedno stretnutie... stretnutie Krista s predavačmi a kupcami v Božom chráme v Jeruzaleme. „V chráme našiel predavačov dobytka, ovec a holubov i peňazomencov, čo tam sedeli. Urobil si z povrázkov bič a všetkých vyhnal z chrámu, aj ovce a dobytok. Peňazomencom rozhádzal peniaze a poprevracal stoly a predavačom holubov povedal: „Odneste to odtiaľto! Nerobte z domu môjho Otca tržnicu!“ (Jn 2, 14-16).

Snímka: www.rc.net

Aká prudká zmena v správaní a slovách Ježiša Krista, v ktorom sme si zvykli na láskavé a odpúšťajúce slová. Kde je prameň tohto spravodlivého hnevu? Odpoveď nájdeme v knihe Zjavenia apoštola Jána, kde čítame: „Poznám tvoje skutky, že nie si ani studený, ani horúci. Kiež by si bol studený alebo horúci! Takto, že si vlažný, ani horúci, ani studený, už-už ťa vypľúvam z úst“ (Zjv 3, 15-16). Vlažnosť je hlavným dôvodom spravodlivého hnevu, ktorý bol nasmerovaný na predavačov v chráme. Stratili zmysel pre posvätné veci a miesta, preto nemali problém urobiť z príbytku Boha miesto na kupčenie a dohadovanie cien. Na prvom mieste mali všetko možné, len nie Boha.

Ako to s vlažnosťou vyzerá dnes? K zisteniu odpovede na danú otázku prídeme veľmi jednoducho. Stačí, ak sa opýtate svojich známych, čo pre nich znamenajú Božie prikázania, Sväté písmo, sviatosti, Cirkev, osoba kňaza a biskup, ruženec a čisté svedomie? Odpovede na tieto otázky sú obrazom dnešnej doby a vyjadrujú vzťah voči Bohu a blížnym. Dnes je jednoduchšie neveriť, kritizovať Cirkev, volať po zmenách v Božích a cirkevných prikázaniach a vyzývať k rešpektovaniu „modernej“ doby. Podstata celého tohto problému sa ukrýva v jednom jedinom slove: ZODPOVEDNOSŤ!

Ak sa veriaci človek prihlási k Bohu, automaticky prijíma zodpovednosť za vzťah voči Bohu a blížnemu. Jednoducho si denno-denne vytvára cestu k vyplneniu najväčšieho prikázania: „milovať Boha a blížneho“ (Lk 10, 27). Na tejto ceste sa stretáva s úspechmi aj neúspechmi, s dobrými skutkami aj s hriechmi. Je to cesta neustáleho očisťovania duše a srdca. Mnohí z vlastnej skúsenosti viete, že je to ťažká cesta, ktorá ale vedie k večnému životu.

Na druhej strane stojí neveriaci človek, ktorý o sebe vyhlási, že neuznáva Boha, Cirkev, prikázania, že on sám si bude určovať, čo je dobré a zlé. Čo mu bráni v tom, aby bol bezohľadný, tvrdý, sebecký, zmyselný? Veď on chce dobro iba pre seba. Nemusí rešpektovať nikoho a nič. Bojí sa zodpovednosti za svoje slová, myšlienky a skutky pred Bohom, blížnymi a sám pred sebou. Je preňho „jednoduchšie“ byť neveriacim ako veriacim.

A preto vyhlásiť o sebe, že som veriacim kresťanom a snažím sa podľa toho aj žiť, je oveľa ťažšie a zodpovednejšie, ako byť len neveriacim. Ak sa však hlásim k Ježišovi Kristovi, nech to na mne aj vidno, aby som bol zapáleným za Božie veci a s Božou pomocou nech nikdy neupadnem do duchovnej vlažnosti. Lebo inak si aj na mňa Kristus upletie bič a vyženie ma z chrámu.

Preto ťa prosím, Bože Otče, aby si mi odpustil hriechy a udržiaval v mojom srdci oheň viery, lásky a nádeje.

Štefan Ančočik

OZNAMY

Výročia

Jún: **Štefan Baník**, tit. arcidekan, 8.6.1975 - 30 rokov ordinácie; **Štefan Kitľan**, CSsR, 15.6.1980 - 25 rokov ordinácie; **Štefan Símko**, tit. kanonik, 16.6.1940 - 65 rokov ordinácie; **Juraj Danko**, 15.6.1980 - 25 rokov ordinácie; **Ján Sabol**, 21.6.1975 - 30 rokov ordinácie; **Jozef Oreníč**, 24.6.1930 - 75 rokov života; Mons. Mgr. **Ján Gajdoš**, tit. kanonik, 29.6.1970 - 35 rokov ordinácie.

Júl: Mgr. **Michal Kučera**, 4.7.1965 - 40 rokov ordinácie; **Štefan Símko**, tit. kanonik, 16.7.1915 - 90 rokov života; Mgr. **Pavel Stanko**, tit. arcidekan, 31.7.1960 - 45 rokov ordinácie.

Oslávencom vyprosujeme veľa Božích milostí a prajeme všetko najlepšie na mnohaja a blahaja lita! redakcia

Darcovia

Mária Štenková, Humenné – 200 Sk; Spolok sv. ruženca, Hažín nad Cirochou – 300 Sk.

Srdečne ďakujeme

Snímka: archív GkB

Zastavenie

Rozlúčka s Mons. Mgr. Jánom Krajňákom

Drahí priatelia, bratia a sestry,

prihováram sa tu vám i nášmu bratovi a priateľovi Jankovi Krajňákovi na hranici časnosti i večnosti, a to tak v mojom mene, pretože Pán naše osudy spojil v spoločenstve Kristovom, ale aj v mene tých bratov – kňazov, ktorí svoje kňazské dejiny píšu od pôsobenia nášho brata Jána ako kňaza.

Začiatky nás dvoch sa začali z iniciatívy múdreho a osvieteného biskupa – jezuitu, ktorý práve vyšiel z väzenia. Janka vysvätil 2. februára 1969 a mňa 23. februára 1969 ako biritualistov. Jankove 36. výročie vysviacky sme naposledy oslávili koncelebráciou 2. februára tohto roku. Ešte posediačky vládal. Moje 36. výročie bolo 23. februára tohto roku, práve v deň, keď Janko odišiel celebrovať so svojím Učiteľom, Pánom a Majstrom. A tak som zostal zo záprahu sám!

Pretože podľa plánov komunistickej strany (čítali sme to s Jankom v tajných informáciách) Gréckokatolícka cirkev mala vymrieť, a to naplánovaným obmedzovaním prijímania bohoslovcov do bratislavského seminára, náš brat Ján dostal oficiálne poverenie, aby sa niečo robilo na záchranu Gréckokatolíckej cirkvi. A tak sme to robili. A Pán bol s nami. Po páde totality sa niektorí z nás dostali do viditeľných štruktúr a pôsobenia, niektorých však prichýlil iba Pán a povolávateľ do svojej vinice. Je to nenahraditeľná škoda. Je to fragilitas humana: ľudská slabosť!

Tento náš záprah v dvojici sa však vždy pohyboval na hranici života a s ohrozením rodiny i rodín. Dejepis tejto cesty bol „secretum divinum." Nech Pán zahrnie zdravím a šťastím jeho manželku Helenku, ktorá so synmi žila stále v tieni existenčného nebezpečenstva.

V nenormálnych časoch diktatúry sme vytvorili spoločenstvo, celkom podobné apoštolskej a poapoštolskej tradícii. Boli sme pšenicou medzi kúkoľom, svetlom Kristovým a všeľudským v temnote ateizmu. Prenikli sme aj tam, kam sa kňaz nikdy nedostal. Mali sme pastoráciu baránkov medzi vlkmi. Ďakujem Pánovi, že sme sa my dvaja stretli a v intenciách Božích sme pripravili mužov, ktorí nikdy nezradili Cirkev ani zásady evanjelia. Kade chodili, robili dobro, prezentovali základné ľudské hodnoty, predovšetkým svojím vlastným životom.

Tento rodák zo Sedlíc práve tu dostal základy všeľudskej múdrosti, zmysel pre pravdu, spravodlivosť a lásku. Tu počul po prvýkrát slová evanjelia a pocítil jeho fascinujúcu silu! Štúdium teológie a filozofie iba rozšírili jeho obzory. Nebol zaťažený žiadnou ľudskou zvykovosťou, manierami a šablónami. Poznal znamenia časov a vedel, ako a kedy má konať. Múdrosť jednoduchého človeka, múdrosť Písma a Svätého Ducha, ako aj poznanie v Duchu a pravde utvárali v ňom symbóziu, harmóniu celého človeka.

Preto ďakuje duchu svojho rodiska, rodičom, súrodencom, učiteľom, kňazom, ale aj velebnosti kraja: lesa, lúk, slnka, dažda a snehu, že dostal to, čo dostal.

Aj spoločenstvo bratov kňazov, ktorého bol náš brat Ján otcom, malo a má charakter charizmatického bratstva, ktoré svojím životom a postojmi stojí v prvej linke excelentnej spirituality, ktorá pracuje na záchrane sveta. Žiaľ, i toto spoločenstvo sa stráca a čas ho odplavuje.

V tejto práci v dobe temna sme vyorávali brázdy praotcov spolu s našimi bratmi z Čiech a Moravy. Posledný pozdrav a požehnanie Jankovo patrí aj im!

Odchádza nám muž Boží, múdry, ale často aj tvrdý. Cez púšť a močariská slabý neprejde! Obhajoval Božie pravdy a nedával pred nimi prednosť ľudským rozhodnutiam a názorom. Nebol ani staromilcom, ani archaickým romantikom. Kristus je živým modelom, vzorom pre všetky veky. Je súčasný. Stále súčasný, lebo je večný. Nie je muzeálnym exemplárom.

S vďakou bol zaviazaný všetkým, ktorí ho pozvali k dobrým dielam, najmä svojmu spolužiakovi emeritnému biskupovi Mons. Jánovi Hirkovi, Dr.h.c., pri zakladaní gréckokatolíckej bohoslovecke fakulty, prvému dekanovi fakulty Mons. Doc. ThDr. Vladimírovi Poláčkovi, ktorý ho zavolal na budovanie tejto fakulty, bývalému rektorovi UPJŠ Prof. RNDr. Levovi Bukovskému, DrSc., ktorý nám veľmi pomáhal, otcovi biskupovi Mons. ThDr. Jánovi Babjakovi, SJ, za systematické zdokonaľovanie biskupstva, fakulty i veriacich a za prichýlenie do jeho diecézy, ako aj všetkým tým, ktorí mu dali podiel na budovaní Božieho kráľovstva na zemi.

Chcem mu aj ja pri jeho odštartovaní z časnosti do večnosti poďakovať za všetko, čo pre nás a pre Cirkev Kristovu, a tým aj pre ľudstvo vykonal, a to tak za seba, ako aj priateľov a kňazov z podzemnej Cirkvi, ale i za bratov z väzenia, za bratov z PTP, z táborov vojenských nútených prác a za všetkých, ktorí s ním prišli v živote do kontaktu, najmä za pedagógov z fakulty i z univerzity UPJŠ.

Jeho choroba bola dlhá a ťažká. Ťažká aj na muža, ktorý dobre poznal utrpenie tela i duše.

Ako jeho stály „asistent" som striehol, ako sa vytráca jeho život a s obdivom a úctou som kvalifikoval starostlivosť, horlivosť a obetavosť jeho tiež chorej manželky Helenky a jeho troch synov: Janka, Stana s manželkou, ktorá viac disponovala časom, a Mariána. S úctou a vyznaním treba poďakovať aj lekárom, zdravotníckemu personálu a sestričkám košickej geriatrie za odbornú, humánnu a trvalú starostlivosť.

Drahý náš Janko. Stále sme boli spolu. Ale prišla chvíľa, keď každý musí odísť sám. Si už desiaty z našej komunity! Prešiel si do novej komunity: Comunio sanctorum: Spoločenstvo svätých. Je to skryté spojivo, spoločenstvo ako dreň a krv v našom tele alebo miazga v strome. Je tu, ale ju nevidíme, ako rádiové vlny, a láska v srdci. Za všetkých vyslovujem rodine smútiacej, ale nádejajúcej sa a veriacej vo večný život, úprimnú sústrasť!

Zostaňme si verní! Do videnia! A na cestu slová z tvojej básne:

PRÍHOVOR

Má život úsmevy,
zná ruže
sťa pieseň slovo,
milý tón
a rytmus hravý
a má i bôle,
tŕnie,
rany,
a každý svoje žiale
a svoje Getsemany
a vŕšok Olivový
a ťažký kríž vždy nový
a má svet Kalvárie
a my sme
na ne hnaní...

Všetko však pominie
aj oheň v popol stlie,
len láska pretrvá
a navždy ostane.

Bôľom prepálení
vyčkáme na ortieľ
a vpred pokročíme a zblíži sa nám cieľ.

V objatí rozlúčky
len toľko riecť som chcel:

v srdce si zapíšte,
že brat váš,
s vami bdel.

Za mrežami, 1953

Jozef Tóth

Viera. Nedostatok alebo privilégium?

Vyznanie viery sa začína krátkym, ale nesmierne závažným slovom „verím“. Toto slovo rozhoduje o celom živote človeka. Kto vlastne som? Odkiaľ, prečo a načo som? Môžem niekomu dôverovať? Človek by aj rád uveril, ale tých dôvodov proti je tak veľa. A život sa rýchlo kráti.

V určitom zmysle je viera veľké dobrodružstvo, lebo keď ju chceme presne vyjadriť, narážame na veľké problémy. Aj u človeka, ktorý je veriaci, pretrváva nebezpečenstvo neistoty, ktorá v určitom okamihu vystupuje do popredia a ukazuje krehkosť toho, čo sa zdá úplne samozrejmé, isté a pevné.

Napríklad aj svätá Terézia z Lisieux, ktorá na prvý pohľad bez problémov vyrastala odmalička v istote náboženskej viery. Tak pevne verila všetkým pravdám viery, že neviditeľný svet vnímala ako súčasť všedného dňa. Viera v každodennom živote bola pre ňu niečím takým samozrejmým ako ktorákoľvek hmotná vec. A táto svätica, žijúca v istote viery, sa v poslednom týždni svojho života priznala k veľkým pochybnostiam o viere v Boha. „Útočia na mňa myšlienky najhorších materialistov.“ Na jej rozum útočili všetky argumenty proti viere. Zmizol pocit viery a zdalo sa jej, že je najväčšou hriešnicou.

Vzťah človeka k Bohu je podmieňovaný celým radom skutočností. Medzi nimi je na prvom mieste náboženská viera. Predovšetkým si musíme uvedomiť, že viera je v podstate smutnou nutnosťou, lebo keby sme mohli mať poznanie, nepotrebovali by sme vieru. Ale poznanie nemôžeme mať, alebo máme ho, ako píše sv. apoštol Pavol, neisté, akoby v zrkadle.

Sú veci, ktoré prerastajú možnosti ľudského rozumu. Jestvuje oslepujúce svetlo. Tak je to aj s Bohom. Boh je pre človeka vo svojej podstate nepoznateľný. Určite nie je predmetom našej zmyslovej skúsenosti. „Boha nikto nikdy nevidel“ (Jn 1, 18). Preto je človek odkázaný na vieru. Viera vylučuje úplné poznanie. Keď niečo viem, nepotrebujem v to veriť. Keď viem, koľko elektrónov sa nachádza v atóme vodíka, už v to nemusím veriť. Veriť - to znamená odvolávajúc sa na autoritu uznať niečo za pravdu,. Čím väčšia autorita, tým menšia možnosť omylu. Preto náboženská viera, aj keď nie je vedou, môže byť istotou.

Viera je výsledkom niekoľkých činiteľov: milosti, rozumu a vôle. Rozum je neoddeliteľný od viery, nikto nemôže odsunúť rozum a usilovať sa len veriť. Iracionálny fideista – to je nezmysel, lebo je to rozum, ktorý nás informuje, v čo máme veriť. Informuje nás o obsahu právd, v ktoré máme veriť a, okrem toho, rozum hovorí, že je nerozumné neveriť v Boha. To je tak, akoby človek stál na križovatke a čítal smerovacie tabule. Miesto na horizonte nevidno, ale smerovacia tabuľa hovorí, kde ho máme hľadať. Podobne je to s rozumom vo viere. Rozum nevidí Boha, ale číta smerové tabule. K tomu sa pripája milosť. Je to zvláštne, ale Kristus jasne hovorí, že viera je niečo, čo pochádza od Boha a nie od človeka. „Nikto nemôže prísť ku mne, ak ho môj Otec nepritiahne…“ (porov. Mt. 7, 21) alebo – „Nie vy ste si ma vyvolili, ale ja som si vás vyvolil, aby ste prinášali ovocie…“ (porov. Jn 15, 16). Boh nás našiel, aby sme my našli Boha. V evanjeliu najlepším argumentom v prospech jestvovania Boha je hľadanie Boha človekom. Človek by nehľadal Boha, keby ho Boh nenašiel predtým. Nám sa zdá, že viera je výsledkom nášho úsilia, ale naša starosť o vieru je výsledkom Božieho pôsobenia v nás.

A napokon vôľa. Človek pri smerovacej tabuli je pohýnaný milosťou smerom, ktorý tabuľa ukazuje. Musí sa odhodlať na pochod. Vôľa ma vybrať, vôľa, ktorá má trvalo rozhodovať, teraz musí rozhodovať medzi prijatím pravdy alebo jej odmietnutím. Vyberajúc si vieru, odovzdávam sa jej. Človek si vyberá sebapremenenie na obraz pravdy. Vyberá si nový život. Bez rozhodnutia vôle nemôže byť viera. Človek váha, neustále je tu aj opačná možnosť. Nie je len za, ale aj proti. Večný katechumen. Až vôľa objasňuje situáciu. Prijíma slobodné rozhodnutie …. Samotný akt viery je prijatím toho, čo o sebe Boh povedal človeku.

Často nariekame, že nemáme silnú vieru, že viera je neustálym váhaním, trvalým očakávaním. Možno by skutočne bolo lepšie, keby sme zmenili vieru na poznanie, ale to nie je možné. Zočiv-oči všetkému, čo človek vidí, nikdy nezíska istotu, ale stále bude znepokojovať otázka, čo viera vlastne skrýva. Veriaci je stále ohrozený neverou. Z tohto rozporu ľudskej bytosti niet úniku. Lebo každý, kto by chcel uniknúť neistote viery, zakúsi neistotu nevery, ktorá mu nemôže dať úplnú istotu, že viera nakoniec predsa len nemá pravdu.

V odmietnutí viery sa objavuje jej nutnosť. Keď nevidíme miesto, zostáva nám smerovacia tabuľa. Smerovacia tabuľa je veľmi málo v porovnaní s cieľom, na ktorý ukazuje, ale pre toho, kto blúdi, znamená veľmi veľa. Preto je viera aj privilégium.

Pavol Dancák

Nezabudli ste si objednať SLOVO na druhý polrok? Nechcete obdarovať blízkych, či známych? Ak áno - je tu pre Vás SLOVO.

SLOVO, časopis do každej rodiny.

slovo test

Otestujte si nezávázne svoje vedomosti. Odmenou vám bude poznanie neznámeho.

1. Ako sa volá stena, ktorá delí svätyňu (oltár) od lode (chrám veriacich)?

2. Kto je to kantor?

3. Ktorého z bratov predali Jakubovi synovia do Egypta?

4. Ako sa pozdravujeme počas obdobia Paschy?

5. Ktorému apoštolovi uzdravil Ježiš svokru?

6. Kde sa narodil blahoslavený biskup Vasiľ Hopko?

7. Do ktorej rehole vstúpil sv. Cyril tesne pred svojou smrťou?

8. Čo mal v erbe Jána Pavol II. miesto mitry na rozdiel od Benedikta XVI.?

9. Kde sa konajú 20. svetové dni mládeže?

10. Ktorý kresťanský chrám vlastní najviac cirkví?

Odpoveď: 1. Ikonostas; **2.** Osoba, ktorá vedie cirkevný spev; **3.** Jozefa; **4.** Christos voskrese!; **5.** Petrovi; **6.** V Hrabskom; **7.** K bazilitánom; **8.** Tiara - páperžskú korunu; **9.** Kolín nad Rýnom (Nemecko); **10.** Chrám Božieho hrobu (Anastasis) v Jerurzalème.

DETSKÉ MIŠ-MAŠ

MIŠA a MAŠE

Čo to znamená byť milosrdný?
Už samotné slovo nám veľa napovedá.
Slovo milosrdný môžeme rozdeliť na dve časti:
1. milý alebo milovať a
2. srdce.
Milosrdný je ten, ktorý má milé srdce alebo miluje srdcom.
Teda ten, ktorý používa svoje srdce podľa Božieho návodu.

5

„Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.“ (Mt 5, 7)

Milosrdný samaritán

Ježiš povedal: „Istý človek zostupoval z Jeruzalema do Jericha a padol do rúk zbojníkov. Tiež ho zbijú, doriadú, nechali ho polomŕtveho a odišli. Náhodou šiel tou cestou istý kňaz a keď ho uvidel, obišiel ho. Takisto aj levita, keď prišiel na to miesto a uvidel ho, išiel ďalej. No prišiel k nemu istý cestujúci Samaritán a...

Ktorý z mužov je Samaritán?

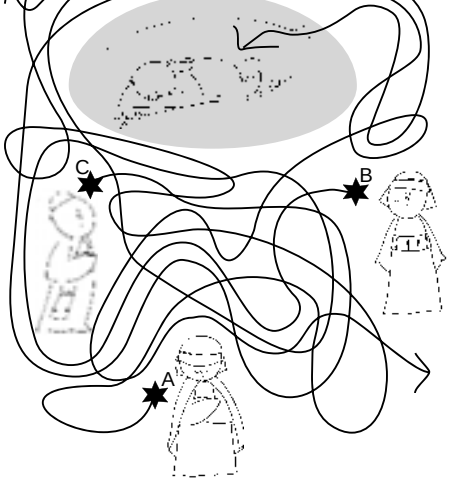

10 vecí, ktoré urobil Samaritán a ktoré môžeš aj ty urobiť.

1. Prišiel k ranenému človeku. Možno máš aj ty niekoho - blížneho, okolo ktorého práve prechádzaš a on potrebuje tvoju pomoc.
2. Uvidel ho. Dôležité je zbadať na tom človeku, že má nejaké trápenie.
3. Bolo mu ho ľúto. Ak mu chceš naozaj pomôcť, musíš si uvedomiť hĺbku jeho bolesti.
4. Pristúpil k nemu. Neboj sa, aj keď toho človeka nepoznáš.
5. Nalial mu do rán oleja a vína. Vypočuj ho. Tvojim olejom a vínom bude trpezlivosť.
6. Obviazal mu ich. Utešujúcimi a povzbudivými slovami obviaž očistené rany. Alebo hľadaj iný spôsob, ako zastaviť jeho trápenie.
7. Vyložil ho na svoje dobytča. Ponúkni riešenie, aj keď je to pre teba nepohodlné.
8. Odviezol ho do hostinca. Každá pomoc je spojená s námahou, aj telesnou.
9. Staral sa oň. Snaž sa vytrvať, aj keď strácaš drahocenný čas.
10. Dal hostinskému dva denáre, aby sa o neho ďalej staral. Ak je vyriešenie problému nad tvoje sily, obráť sa na tých, ktorí ti môžu pomôcť.

podľa Lk 10,30-33

Ježiš je ten pravý milosrdný Samaritán. Aj teba pozýva, aby si bol ako On. A dosiahneš milosrdenstvo.

MILOSRDENSTVO V AKCII

Myšky si mali možnosť vyskúšať, čo to znamená byť milosrdný.

OSEMSMEROVKA

K	CH	R	Á	M	R	I	N	CH	K	Ľ	S	T
O	U	A	H	B	L	R	S	E	A	Ú	A	A
M	B	O	R	H	E	A	I	I	B	T	M	CH
Š	E	N	O	I	S	L	Ž	R	T	O	E	R
A	T	J	M	I	T	Ď	E	H	D	S	N	A
CH	E	I	M	L	E	A	H	O	I	Ť	R	E
B	L	E	A	V	K	R	S	A	R	A	T	K
G	O	M	O	R	A	D	E	M	R	V	Z	R
N	O	P	A	D	A	R	S	M	Ý	A	E	Í
K	S	U	Z	M	I	A	N	O	I	M	F	Ž
S	O	K	A	J	O	A	B	L	A	T	E	T
P	A	S	CH	A	E	N	K	D	B	R	A	T
Ô	K	I	T	Ú	P	R	A	O	E	Í	Á	P
S	I	B	D	O	D	L	I	T	N	N	R	S
T	E	V	S	U	L	S	S	CH	R	Á	Á	H
Z	P	O	L	E	M	I	K	A	O	E	T	R
N	L	B	V	E	L	E	H	R	A	D	S	E
B	I	Z	R	A	E	L	A	S	I	M	A	T

Legenda: ADAM, ALBA, AMEN, ARCHA, ÁBEL, BETEL, BISKUP, BLUD, BRAT, DAMASK, DENÁR, DIAKONÁT, EFEZ, EREMITA, FARA, GOMORA, HRAD, HRIECH, HRÍB, HROB, HROM, CHARITA, CHRÁM, IDUMEA, IZRAEL, JERICHO, KOSTOL, KRÍŽ, KRST, LIEK, LIST, ĽÚTOSŤ, MAMONA, MIER, MISA, NAIM, NEBO, OMŠA, PASCHA, POLEMIKA, POSOL, PÔST, SÁRA, SIMEON, SION, SMER, SMRŤ, SODOMA, SPOVEĎ, SVET, TIARA, TREST, ŤAVA, VELEHRAD, ŽALM, ŽIAĽ.

Tajníčku osemsmerovky tvorí 32 nevyškrtaných písmen. Autor: Marek Pataky.

SPOLOK SVÄTÉHO CYRILA A METODA

Naši jubilanti

V júni 2005 si okrúhle životné jubileum pripomínajú títo naši členovia: Ing. Marta Birošová z Prešova, Anna Borovská z Nového Ruskova, Anna Lukáčová z Kuzmíc, Anna Rendešová z Kazimíra Ignác Figeľ z Hrane, Anna Gduľová z Malcova, Veronika Karliková zo Sačurova, Anna Nemcová zo Sečovskej Polianky, Helena Buzinkaiová z Hriadok, Marta Černíková z Košíc – Terasy, Anna Mantičová zo Zbehňova, Veronika Mitrová zo Sečoviec, Pavol Rusnák z Vranova – Lomnice, Vincent Sedlár z Drienice, Anna Sotáková z Pozdišoviec, Prof. Ján Fečo z Košíc – Terasy, Anna Krajňáková z Horne, Jozef Oreníč z Michalian, Ján Vaško z Okružnej, Mária Babjaková z Hažína nad Cirochou, Zuzana Domaničová zo Zbehňova, Veronika Guľaková zo Sačurova, Ján Rindoš z Fulianky, Mária Vojtková z Nacinej Vsi, Helena Kaščáková z Vavrinca.

Všetkým jubilantom vyprosujeme hojnosť Božích milostí. Na mnoho rokov, šťastných rokov!

Štedré srdcia

Bohuznámy zo Zámutova a Mariana Kizeková zo Sečoviec po 50 Sk, Ing Anna Karafová zo Žiliny 140 Sk, Ing Jozef Luca zo Zalužíc 80 Sk, členovia spolku z Trebišova: Anna Čižmárová 60 Sk, Mária Fedorčáková a GKFÚ po 80 Sk, Anna Kolesárová a Terézia Uhrinová po 70 Sk, ďalší členovia 80 Sk.

Úprimné Pán Boh zaplať!

Kalendár 2006

Redakcia Gréckokatolíckeho kalendára oznamuje, že uzávierka posielania príspevkov do ďalšieho ročníka je do 15 júna 2005. Uprednostníme príspevky v elektronickej forme.

Isuse, Syne Boha živaho,
otkryvyj ščedroty svjatijšaho Serdca tvojeho, ...

Maľovanie interiérov chrámov, obnova fasád, reštaurovanie oltárov, ikonostasov, obrazov, sôch a zlátenie. Oprava a ladenie organov. Pokrývanie striech a veží. Ponúkame zľavu, stopercentnú kvalitu a dlhoročnú záruku.
Tel.: 035/ 659 31 39, 0905 – 389 162; www.reart.szm.sk
INZERCIA

Pomôcky: bale, id, IMA	Jednotka bavlny	Stávam sa sivým	2. časť tajničky	Somár
Neobuto				
2x znížený tón				

slovo	1. časť tajničky	Skriňa	Ženské meno	Meno Venturu / 49 v Ríme			
Polieval							
Rapotal					Gén / Nekňaz		Mongolský roľník
Označenie kvality				Sibírska rieka / ŠPZ Nových Zámkov			
Solmizačná slabika			Uvar / Rímsky peniaz				
Ublížia mi na cti							
Žiara				Periodický pohyb			

Autor: Vlado Komanický z Humenného. Odpovede zasielajte na adresu redakcie do 30. júna 2005. Môžete vyhrať knihu „Verím v príkladoch".

ROZHLAS

Rádio Vatikán: FM 93,3 MHz, MW 1530-AB kHz, SW 4005 kHz, Intelsat 325,5 East (Atlantík); 05:25-05:40; 19:45-20:00 - slovensky; 05:10-05:25; 19:30-19:45 - česky

Rádio LUMEN - 16.00 – **Po** - Staré, ale dobré; **Ut** – Folkparáda; **St** – Oldieparáda; **Št** – Gospelparáda; **Pí** – Top 15; **So** - Piesne na želanie; **Ne** - Piesne na želanie. **18.00 Po-Ne** – Svätá omša – Emauzy. **19.00** - **So** – Ruženec pre Slovensko. **20.30 - Po** – Študentské šapitó; **Ut** – Duchovný obzor; **St** – Lupa; **Št** – História a my; **Pí** – ÚV hovor. **20.30 - So** – Od ucha k duchu

Krátke správy: denne o 0:00, 6:00 (avíza), 7:00, 8:00; v pracovné dni aj o 9:00, 10:00, 11:00, 13:00, 15:00 hod.

Ranné chvály: 5:45 h.; **Anjel Pána** : 12:00 h.

Čo vy na to: v pondelok až sobotu o 14:00 h.

Spomíname

28.2.2005 zomrel Mons. **Ján Krajňák** vo veku nedožitých 81 rokov - pohreb bol v Rímskokatolíckom chráme v Sedliciach. Účastní boli vladyka J. Babjak, SJ, J. Hirka, akademická obec fakulty, protosynkli a kňazi oboch obradov. Uloženie tela bolo na cintoríne v rodných Sedliciach.

27.3.2005 zomrel o. **Michal Hospodár** st. vo veku nedožitých 79 rokov. Zosnul v deň Paschy. Pohreb sa uskutočnil vo Svetlom týždni v Chráme Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Trebišove. Účastní boli vladykovia Milan Chautur, CSsR, a Ján Babjak, SJ, protosynkli a približne sto kňazov. Uloženie tela bolo na cintoríne v Trebišove.

8.4.2005 zomrel o. **Michal Veliký** vo veku 95 rokov. Pohreb bol v košickej katedrále. Účastní boli vladykovia Milan Chautur, CSsR, a Ján Babjak, SJ, protosynkeli a mnohí kňazi.

4.5.2005 zomrel o. **Ján Franko** vo veku 90 rokov. Pohrebu v chráme v Poráči sa zúčastnili aj vladyka Milan Chautur, CSsR, a obaja protosynkeli.

Poďakovanie

Vyslovujeme úprimnú vďačnosť vladykovi Milanovi Chauturovi, protosynklom o. Vladimírovi Tomkovi a o. Vladimírovi Skybovi, ako aj ďalším kňazom, ktorí sa zúčastnili pohrebných obradov za o. Jána Franka dňa 6. mája v chráme v Poráči.

smútiaca rodina

Piatok 1. 7. – Svätí nezištníci a divotvorcovia Kozma a Damián. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti nezištníkom Kozmovi a Damianovi z 1.11. 1 Kor 7, 35-40; 8, 1-7, zač. 139; Mt 15, 29-31, zač. 63.

Sobota 2. 7. – Uloženie úctyhodného rúcha našej Presvätej Vládkyne a Bohorodičky v Blachernách. Liturgické rúcho svetlé - modré. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti zo sviatku Uloženia. Rim 12, 1-3, zač. 112; Mt 10, 37-42; 11, 1, zač. 39; Hebr 9, 1-7, zač. 320; Lk 10, 38-42; 11, 27-28; zač. 54.

Nedeľa 3. 7. – Siedma nedeľa po Päťdesiatnici. Svätý mučeník Hyacint. Radový hlas je šiesty, evanjelium na utierni je siedme. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti zo 6. hlasu. Rim 15, 1-7, zač. 116; Mt 9, 27-35, zač. 33.

Pondelok 4. 7. – Náš otec svätý Andrej Jeruzalemčan, krétsky arcibiskup. Prepodobná Marta, matka svätého Símeona z Obdivuhodného vrchu. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z pondelka. 1 Kor 9, 13-18, zač. 142; Mt 16, 1-6, zač. 65.

Utorok 5. 7. – Náš prepodobný otec Atanáz Atoský. Svätí apoštolom rovní Cyril a Metod, učitelia Slovanov. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti svätým Cyrilovi a Metodovi. Hebr 13, 7-17, zač. 334; Mt 5, 14-19, zač. 11.

Streda 6. 7. – Náš prepodobný otec Sisoés Veľký. Liturgické rúcho pôstnej farby. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo stredy. 1 Kor 10, 12-22, zač. 145; Mt 16, 20-24, zač. 68.

Štvrtok 7. 7. – Naši prepodobní otcovia Tomáš z Malye a Akakios, ktorý sa spomína v spise Rebrík. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo štvrtka. 1 Kor 10, 28-33; 11, 1-7, zač. 147; Mt 16, 24-28, zač. 69.

Piatok 8. 7. – Svätý veľkomučeník Prokop. Liturgické rúcho pôstnej farby. Každodenné antifóny. Menlivé časti z piatka. 1 Kor 11, 8-22, zač. 148; Mt 17, 10-18, zač. 71.

Sobota 9. 7. – Svätý hieromučeník Pankrác, tauromenský biskup. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo soboty. Rim 13, 1-10, zač. 111; Mt 12, 30-37, zač. 47.

Nedeľa 10. 7. – Ôsma nedeľa po Päťdesiatnici. Štyridsiatí piatí sv. mučeníci z Nikopola. Náš prepodobný otec Anton Pečersko-Kyjevský. Radový hlas je siedmy, evanjelium na utierni je ôsme. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Tropár zo 7. hlasu a prepodobnému. Kondák z hlasu a prepodobnému. Prokimen, aleluja a pričasten z hlasu a prepodobnému. 1 Kor 1, 10-18, zač. 124; Mt 14, 14-22, zač. 58; Gal 5, 22-26; 6, 1-2, zač. 213; Lk 6, 17-23, zač. 24.

Pondelok 11. 7. – Svätá všechválna mučenica Eufémia. Odchod do večnosti blaženej Oľgy, kyjevskej kňažnej, prí svátom krste nazvanej Helena. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z pondelka. 1 Kor 11, 31-34; 12, 1-6, zač. 150; Mt 18, 1-11, zač. 74.

Utorok 12. 7. – Svätí mučeníci Proklos a Hilários. Náš prepodobný otec Michal Maleinský. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z utorka. 1 Kor 12, 12-26, zač. 152; Mt 18, 18-22; 19, 1-2.13-15, zač. 76.

Streda 13. 7. – Zhromaždenie k svátému archanjelovi Gabrielovi. Náš otec svätý Julián, kenomanijský biskup. Liturgické rúcho pôstnej farby. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo stredy. 1 Kor 13, 4-13; 14, 1-5, zač. 154; Mt 20, 1-16, zač. 80.

Štvrtok 14. 7. – Svätý apoštol Akvila. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo štvrtka. 1 Kor 14, 6-19, zač. 155; Mt 20, 17-28, zač. 81.

Piatok 15. 7. – Svätí mučeníci Kéryk a jeho matka Julita. Svätý apoštolom rovný a veľký knieža Vladimír, prí svátom krste nazvaný Bazil. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti zo služby apoštolovi. 1 Kor 14, 26-40, zač. 157; Mt 21, 12-14; 17-20, zač. 83; 1 Kor 1, 1-9, zač. 122; Mt 13, 24-30, zač. 52.

Sobota 16. 7. – Svätý hieromučeník Aténogenés a jeho desiatí učeníci. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo soboty. Rim 14, 6-9, zač. 113; Mt 15, 32-39, zač. 64.

Nedeľa 17. 7. – Deviata nedeľa po Päťdesiatnici. Pamiatka svätých otcov šiestich ekumenických snemov. Blažený hieromučeník Pavol Peter, prešovský biskup. Svätá veľkomučenica Marína. Radový hlas je ôsmy, evanjelium na utierni je deviate. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Tropár z 8. hlasu, sv. Otcom a hieromučeníkovi Pavlovi. Kondák sv. Otcom a hieromučeníkovi Pavlovi. Prokimen, aleluja a pričasten sv. Otcom a hieromučeníkovi Pavlovi. 1 Kor 3, 9-17, zač. 128; Mt 14, 22-34, zač. 59; Hebr 4, 14-16; 5, 1-10, zač. 311; Jn 10, 9-16, zač. 36.

Pondelok 18. 7. – Svätý mučeník Hyacint z Amastridy. Naši prepodobní otcovia Andrej – Svorad a Beňadík. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z pondelka. 1 Kor 15, 12-19, zač. 159; Mt 21, 18-22, zač. 84.

Utorok 19. 7. – Naša prepodobná matka Makrína, sestra Bazila Veľkého. Náš prepodobný otec Dios. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti prepodobnej Makríne. 1 Kor 15, 29-38, zač. 161; Mt 21, 23-27, zač. 85.

Streda 20. 7. – Svätý a slávny prorok Eliáš. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti prorokovi Eliášovi. Jak 5, 10-20, zač. 57; Lk 4, 22-30, zač. 14.

Štvrtok 21. 7. – Naši prepodobní otcovia Símeon, blázon pre Krista, a Ján, jeho spoluaskéta. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo štvrtka. 2 Kor 1, 1-7, zač. 167; Mt 21, 43-46, zač. 88.

Piatok 22. 7. – Svätá myronosíčka a apoštolom rovná Mária Magdaléna. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti Márii Magdaléne. 2 Kor 1, 12-20, zač. 169; Mt 22, 23-33, zač. 91; 1 Kor 9, 2-12, zač. 141; Lk 8, 1-3, zač. 34.

Sobota 23. 7. – Svätí mučeníci Trofim, Teofil a spoločníci. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo soboty. Rim 15, 30-33, zač. 119; Mt 17, 24-27; 18, 1-4, zač. 73.

Nedeľa 24. 7. – Desiata nedeľa po Päťdesiatnici. Svätá veľkomučenica Kristína. Svätí mučeníci Boris a Gleb, prí svátom krste nazvaní Roman a Dávid. Radový hlas je prvý, evanjelium na utierni je desiate. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Tropár z 1. hlasu a mučeníkom Borisovi a Glebovi. Kondák z hlasu a mučeníkom. Prokimen, aleluja a pričasten z hlasu a mučeníkom. 1 Kor 4, 9-16, zač. 131; Mt 17, 14-23, zač. 72; Rim 8, 28-39, zač. 99; Jn 15, 17-27. 16, 1-2, zač. 52.

Pondelok 25. 7. – Zosnutie svätej Anny, matky Presvätej Bohorodičky. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti svätej Anne. 2 Kor 2, 4-15, zač. 171; Mt 23, 13-22, zač. 94; Gal 4, 22-31, zač. 210; Lk 8, 16-21, zač. 36.

Utorok 26. 7. – Svätý hieromučeník Hermolaos a spoločníci. Svätá prepodobná mučenica Paraskeva. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z utorka. 2 Kor 2, 14-17; 3, 1-3, zač. 172; Mt 23, 23-28, zač. 95.

Streda 27. 7. – Svätý veľkomučeník a uzdravovateľ Panteleimón. Naši prepodobní otcovia sedmopočetníci Cyril, Metod, Gorazd, Kliment, Naum, Sáva, Angelár. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti zo služby mučeníkovi Panteleimónovi alebo prepodobným. 2 Kor 3, 4-11, zač. 173; Mt 23, 29-39, zač. 96; 2 Tim 2, 1-10, zač. 292; Jn 15, 17-27; 16, 1-2, zač. 52.

Štvrtok 28. 7. – Svätí apoštoli a diakoni Prochor, Nikanor, Timón a Parmenas. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo štvrtka. 2 Kor 4, 1-6, zač. 175; Mt 24, 13-28, zač. 99.

Piatok 29. 7. – Svätý mučeník Kallinik. Liturgické rúcho pôstnej farby. Každodenné antifóny. Menlivé časti z piatka. 2 Kor 4, 13-18, zač. 177; Mt 24, 27-33; 42-51, zač. 100.

Sobota 30. 7. – Svätí apoštoli Sílas, Silván a spoločníci. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo soboty. 1 Kor 1, 3-9, zač. 123; Mt 19, 3-12, zač. 78.

Nedeľa 31. 7. – Jedenásta nedeľa po Päťdesiatnici. Predprazdenstvo Vynesenia úctyhodného a životodarného Pánovho Kríža. Svätý a spravodlivý Eudokim. Radový hlas je druhý, evanjelium na utierni je jedenáste. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Tropár z 2. hlasu a Krížu. Kondák z hlasu a o Kríži. Prokimen, aleluja a pričasten z hlasu a Kríži. 1 Kor 9, 2-12, zač. 141; Mt 18, 23-35, zač. 77; 1 Kor 1, 18-24, zač. 125; Mt 11, 27-30, zač. 43.

Vojtech Boháč

INZERCIA

Blahoželanie

Dňa 20. júna 2005 sa dožíva pani **Mária Babjaková**, matka nášho vladyku, požehnaných 80 rokov života.

Za tento veľký Boží dar Všemohúcemu Bohu ďakujú dcéra Irena s manželom Michalom, syn Ján, vnučka Jana s manželom Stanislavom a vnuk Peter s manželkou Bibiánou. Pravnúčatá Alexandra, Nikolka, Filipko a Petrík babku objímajú a bozkávajú.

Drahá mama, vďaka Vám za príklad pevnej viery a modlitby, ktoré Vám pomohli prekonať nejeden kríž a nejednu bolesť a stále sú pre Vás zdrojom veľkej duchovnej radosti, sily a nádeje.

Vyprosujeme Vám, aby aj ďalší Váš pozemský život sprevádzalo veľké Božie požehnanie, aby ste ešte dlho žili medzi nami v dobrom zdraví, pokoji i radosti pod nežnou ochranou Presvätej Bohorodičky.

Na mnohé a šťastné roky!

Spomíname

23. júna 2005 uplynie rok od smrti nášho milovaného manžela, otca, brata **Jozefa Biroša** z Fulianky, ktorý nás navždy opustil vo veku nedožitých 51 rokov.

Tí, ktorí ste ho poznali, spomeňte si na neho vo svojich modlitbách.

smútiaca rodina

SCANIA IRIZAR

Počet miest na sedenie: 49+1+1
Výbava: klíma, WC, 2 x TV, Bufet

BUCHALA-J. s.r.o.

BOVA FUTURA EURO II.

Počet miest na sedenie: 49+1+1
Výbava: klíma, WC, 2 x TV, Bufet

MERCEDES BENZ EURO III.

Počet miest na sedenie: 49+1+1
Výbava: klíma, 2 X TV, Bufet

KAROSA LC 736 EURO I.

Počet miest na sedenie: 45+1+1
Výbava: klíma, TV, Bufet

MIKROBUS WV TRANZIT

Počet miest na sedenie: 8+1

MIKROBUS IVECO

Počet miest na sedenie: 19+1
Výbava: klíma, TV, Bufet

PONUKA NEPRAVIDELNEJ PREPRAVY

Typ autobusu a vybavenie

	SCANIA IRIZAR	BOVA FUTURA EURO II	MERCEDES BENZ EURO III.	KAROSA LC 736 EURO I.	MIKROBUS WV TRANZIT	MIKROBUS IVECO
Sedadlo sprievodcu	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Počet miest	49+1+1	49+1+1	49+1+1	45+1+1	8+1	19+1
Klimatizácia	✓	✓	✓	✓		✓
Bufet	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Chladička	✓	✓	✓	✓		✓
TV, video, DVD	✓	✓	✓	✓	✓	✓
WC	✓	✓				
Kávovar	✓	✓	✓	✓	✓	✓

PRIEMYSELNÁ 25, P.O.BOX 25, 085 25 BARDEJOV
MOBIL: 0903 562 353, TEL.: 054/ 488 24 32, FAX: 054 / 488 24 33
e-mail: buchala@stonline.sk